Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 184/2005**

2005 m. sausio 12 d.

dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos

(OL L 35, 2005 2 8, p. 23)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2006 m. balandžio 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 602/2006	L 106	10	2006 4 19
►M2	2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1137/2008	L 311	1	2008 11 21
►M3	2009 m. rugpjūčio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 707/2009	L 204	3	2009 8 6
►M4	2012 m. birželio 22 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 555/2012	L 166	22	2012 6 27
►M5	iš dalies pakeistas 2013 m. vasario 21 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 519/2013	L 158	74	2013 6 10
►M6	2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1013	L 171	144	2016 6 29

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 184/2005

2005 m. sausio 12 d.

dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 285 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos centrinio banko nuomonę, pateiktą pagal Sutarties 105 straipsnio 4 dalį ([1]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([2]),

kadangi:

(1) Sutartis reikalauja, kad Komisija pateiktų Tarybai pranešimus, kad Taryba galėtų stebėti kiekvienos valstybės narės ir visos Bendrijos ekonominius pokyčius ir ar ekonominė politika atitinka tam tikras bendras gaires.

(2) Pagal Sutartį Komisija privalo pateikti Tarybai pasiūlymus dėl bendrosios prekybos politikos įgyvendinimo, o Taryba turi įgalioti Komisiją pradėti reikalingas derybas.

(3) Prekybos susitarimams, įskaitant Bendrąjį susitarimą dėl prekybos paslaugomis (GATS) ([3]) ir Sutartį dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPs) ([4]), įgyvendinti ir peržiūrėti, taip pat dabartinėms ir būsimoms deryboms dėl tolesnių susitarimų reikia tinkamos statistinės informacijos.

(4) 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje ([5]) (ESS 95) pateikiama pamatinė bendrų standartų, apibrėžimų, klasifikacijų ir apskaitos taisyklių sistema, skirta valstybių narių sąskaitoms sudaryti pagal Bendrijos statistinius reikalavimus, kad būtų galima gauti palyginamus valstybių narių rezultatus.

([1]) OL C 296, 2003 12 6, p. 5.
([2]) 2004 m. kovo 30 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos sprendimas.
([3]) OL L 336, 1994 12 23, p. 191.
([4]) OL L 336, 1994 12 23, p. 214.
([5]) OL L 310, 1996 11 30, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 1267/2003 (OL L 180, 2003 7 18, p. 1).

▼B

(5) Pagal 2000 m. rugsėjį Tarybai pateiktą Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) statistikos reikalavimų įgyvendinimo veiksmų planą ir 3-ąją, 4-ąją bei 5-ąją Tarybos paremtas einamosios padėties ataskaitas, numatoma pateikti ir Europos ketvirčio sąskaitas pagal institucinius sektorius per 90 dienų. Ketvirčio mokėjimų balanso skaičių pateikimas laiku yra būtina sąlyga sudarant Europos ketvirčio sąskaitas.

(6) 1996 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 58/97 dėl verslo struktūros statistikos ([1]) nustatė bendrą Bendrijos statistinių duomenų apie valstybių narių verslo struktūrą, veiklos rūšis, konkurencingumą ir veiklos rezultatus rinkimo, rengimo, perdavimo ir įvertinimo sistemą ir išvardija rodiklius, kurie turi būti renkami toje srityje.

(7) 2001 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2560/2001 dėl tarptautinių mokėjimų eurais ([2]) turėjo tiesioginės įtakos statistinių duomenų rinkimo veiklai; duomenų pateikimo cenzo padidinimas, nurodytas tame reglamente, turės didelės įtakos įmonių atskaitomybės krūviui ir valstybių narių mokėjimų balanso statistikos kokybei, ypač tose valstybėse narėse, kurių duomenų rinkimo sistema pagrįsta atsiskaitymais.

(8) Tarptautinio valiutos fondo Mokėjimų balanso vadovas, 2003 m. gegužės 2 d. Europos centrinio banko gairės dėl Europos centrinio banko (ECB) statistinės atskaitomybės reikalavimų, taikomų mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistikos srityse bei tarptautiniame atsargų šablone ([3]); Jungtinių Tautų vadovas dėl Tarptautinės prekybos paslaugomis statistikos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) Tiesioginių užsienio investicijų komponento apibrėžimo gairės kartu apibrėžia pagrindines mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistinių duomenų rinkimo ir parengimo taisykles.

(9) Mokėjimų balanso statistikos srityje atitinkamą statistinių duomenų rinkimo ir apdorojimo veiklą koordinuoja ECB ir Komisija. Šis reglamentas ypač apibrėžia, kokią statistinę informaciją Komisija turi gauti iš valstybių narių, kad galėtų parengti Bendrijos mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistinius duomenis. Siekdamos parengti ir paskelbti tuos Bendrijos statistinius duomenis, Komisija ir valstybės narės konsultuojasi tarpusavyje gaunamų duomenų kokybės ir jų platinimo klausimais.

([1]) OL L 14, 1997 1 17, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).
([2]) OL L 344, 2001 12 28, p. 13.
([3]) OL L 131, 2003 5 28, p. 20.

▼B

(10) 1990 m. birželio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EEB) Nr. 1588/90 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai ([1]) nustato, kad nacionalinės statistinių duomenų konfidencialumo taisyklės negali būti taikomos norint neleisti perduoti konfidencialius statistinius duomenis Bendrijos tarnybai (Eurostatui), jeigu Bendrijos teisės aktas, reglamentuojantis Bendrijos statistiką, numato tokių duomenų perdavimą.

(11) 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos centrinio banko renkamos statistinės informacijos ([2]) nustato konfidencialumo režimą, taikomą į ECB siunčiamai konfidencialiai statistinei informacijai.

(12) Konkrečių Bendrijos statistinių duomenų rengimas reglamentuojamas 1997 m. vasario 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ([3]) nustatytomis taisyklėmis.

(13) Yra aiškus poreikis rengti Bendrijos statistiką, susijusią su mokėjimų balansu, tarptautine prekyba paslaugomis ir tiesioginėmis užsienio investicijomis, kuri atitiktų bendruosius statistinių duomenų kokybės standartus.

(14) Kadangi šio reglamento tikslo, ypač siekiant sukurti bendrus statistinių duomenų kokybės standartus dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistikos parengimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

(15) Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento įsipareigojimų, už duomenų valstybėse narėse surinkimą atsakingoms nacionalinėms institucijoms gali reikėti prieigos prie administracinių duomenų šaltinių, tokių kaip įmonių registrai, kuriuos valdo kitos valstybinės institucijos, ir kitų duomenų bazių, kuriose saugoma informacija apie tarptautinius sandorius, kai tokie duomenys reikalingi Bendrijos statistikai parengti.

(16) Šio reglamento įgyvendinimo priemonės turi būti priimtos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([4]).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

([1]) OL L 151, 1990 6 15, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.
([2]) OL L 318, 1998 11 27, p. 8.
([3]) OL L 52, 1997 2 22, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.
([4]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

1 straipsnis

Reguliavimo dalykas

Šiuo reglamentu nustatomi bendri Bendrijos statistikos mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų srityse, rengimo pagrindai.

2 straipsnis

Duomenų pateikimas

1. Valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų duomenis pagal tvarką, nurodytą I priede. Šie duomenys apibrėžti II priede.

2. Valstybės narės pateikia duomenis Komisijai (Eurostatui) pagal I priede nurodytus galutinius terminus.

▼M6

3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 10 straipsnį, kai dėl ekonomikos ar technikos pokyčių reikia atnaujinti I priedo 6, 7 ir 8 lentelėse nustatytus geografinio skirstymo lygius, institucinių sektorių skirstymo lygius ir skirstymo pagal ekonominės veiklos rūšis lygius su sąlyga, kad toks atnaujinimas neturi poveikio atskaitomybės naštai ir nepakeičia taikytinos pagrindinės konceptualios sistemos.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 10 straipsnį, kai tik reikia panaikinti arba sumažinti tam tikrus I priede nurodytus duomenų srautų reikalavimus su sąlyga, kad dėl tokio panaikinimo ar sumažinimo nepablogėja pagal šį reglamentą parengtos statistikos kokybė.

Naudodamasi tais įgaliojimais Komisija užtikrina, kad deleguotaisiais aktais valstybėms narėms ar respondentams nebūtų nustatyta didelė papildoma našta.

Be to, Komisija tinkamai pagrindžia tuose deleguotuosiuose aktuose numatytus veiksmus, prireikus atsižvelgdama į išlaidų efektyvumą, įskaitant naštą respondentams, ir rengimo sąnaudas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 223/2009 ([1]) 14 straipsnio 3 dalį.

▼B

3 straipsnis

Duomenų šaltiniai

1. Valstybės narės surenka šiame reglamente nurodytą informaciją iš, jų manymu, tinkamų ir svarbių šaltinių. Tarp jų gali būti administraciniai duomenų šaltiniai, tokie kaip įmonių registrai.

([1]) 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

▼B

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys, iš kurių pareikalauta pateikti informaciją, atsakydami laikosi galutinių terminų bei apibrėžimų, kuriuos pagal šį reglamentą nustatė nacionalinės institucijos, atsakingos už duomenų surinkimą valstybėse narėse.

3. Kai reikiamų duomenų neįmanoma surinkti už prieinamą kainą, galima perduoti tinkamiausius įverčius (įskaitant nulines vertes).

▼M6

4 straipsnis

Kokybės kriterijai ir ataskaitos

1. Šio reglamento tikslu pagal šio reglamento 5 straipsnį perduotiniems duomenims taikomi Reglamento (EB) Nr. 223/2009 12 straipsnio 1 dalyje nustatyti kokybės kriterijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) ataskaitą dėl perduodamų duomenų kokybės (toliau – kokybės ataskaita).

3. Taikydama 1 dalyje nurodytus kokybės kriterijus duomenims, kuriems taikomas šis reglamentas, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato kokybės ataskaitų formą, struktūrą ir periodiškumą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Padedama 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto Europos statistikos sistemos komiteto, Komisija (Eurostatas) perduotų duomenų kokybę vertina remdamasi tinkama kokybės ataskaitų analize; ji parengia ir paskelbia ataskaitą dėl Europos statistikos, kuriai taikomas šis reglamentas, kokybės. Ta ataskaita pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai susipažinti.

5. Valstybės narės praneša Komisijai (Eurostatui) apie bet kokius svarbius metodinius arba kitos rūšies pakeitimus, kurie turėtų įtakos perduodamiems duomenims, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo bet kokių tokių pakeitimų taikymo pradžios. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai praneša apie bet kokį tokį pranešimą.

5 straipsnis

Duomenų srautai

1. Rengtini statistiniai duomenys sugrupuojami prieš juos perduodant Komisijai (Eurostatui) pagal šiuos duomenų srautus:

a) mokėjimų balanso mėnesio statistika;

b) mokėjimų balanso ketvirčio statistika;

c) tarptautinė prekyba paslaugomis;

d) TUI srautai;

e) TUI likučiai.

▼**M6**

2. Komisija (Eurostatas) ir valstybės narės, bendradarbiaudamos su atitinkamais tarptautiniais partneriais, parengia tinkamą TUI statistikos, grindžiamos ne tik ekonomikos, iš kurios ateina investicijos, principu, bet ir galutinės nuosavybės koncepcija, ir TUI statistikos, atskiriant plyno lauko TUI sandorius nuo perėmimų, sudarymo metodiką.

3. Ne vėliau kaip 2018 m. liepos 20 d. Komisija (Eurostatas) inicijuoja valstybių narių atliekamus bandomuosius tyrimus, susijusius su metine TUI statistika, grindžiama galutinės nuosavybės koncepcija, ir TUI statistika, atskiriant plyno lauko TUI sandorius nuo perėmimų. Tokių tyrimų tikslas – nustatyti sąlygas, įskaitant metodinę sistemą šiems naujiems duomenų rinkiniams apie metinę TUI statistiką įtraukti ir įvertinti susijusių duomenų rinkinių sąnaudas, numanomą statistinę kokybę, taip pat palyginamumą tarp šalių.

4. Siekdama sudaryti sąlygas 3 dalyje nurodytiems tyrimams atlikti, Sąjunga gali valstybėms narėms teikti finansinę paramą subsidijomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ([1]).

5. Ne vėliau kaip 2019 m. liepos 20 d. Komisija (Eurostatas) parengia ataskaitą dėl 3 dalyje nurodytų tyrimų rezultatų. Ta ataskaita perduodama Europos Parlamentui ir Tarybai ir prireikus joje nurodomos likusios sąlygos, kurias reikia įvykdyti siekiant parengti 2 dalyje nurodytą metodiką.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal 10 straipsnį priimti deleguotuosius aktus siekiant 12 mėnesių pratęsti šio straipsnio 5 dalyje nustatytą ataskaitos pateikimo terminą, jei toje dalyje nurodytų bandomųjų tyrimų vertinime Komisija nustato, kad tikslinga nustatyti likusias sąlygas.

Naudodamasi tais įgaliojimais Komisija užtikrina, kad deleguotaisiais aktais valstybėms narėms ir respondentams nebūtų nustatyta didelė papildoma našta.

Be to, Komisija tinkamai pagrindžia tuose deleguotuosiuose aktuose numatytus veiksmus, prireikus atsižvelgdama į išlaidų efektyvumą, įskaitant naštą respondentams, ir rengimo sąnaudas pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 14 straipsnio 3 dalį.

7. Ne vėliau kaip praėjus 12 mėnesių po 5 dalyje nurodytos ataskaitos pateikimo Komisija atitinkamais atvejais, visų pirma atsižvelgdama į savo atliktą 3 dalyje nurodytų bandomųjų tyrimų rezultato įvertinimą, pateikia pasiūlymą iš dalies pakeisti šį reglamentą siekiant apibrėžti metinei TUI statistikai, grindžiamai galutinės nuosavybės koncepcija, ir metinei TUI statistikai, atskiriant plyno lauko TUI sandorius nuo perėmimų, keliamus metodinius ir duomenų reikalavimus.

([1]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

▼B

6 straipsnis

Ataskaitinis laikotarpis ir periodiškumas

Valstybės narės sudaro finansinių duomenų srautus pagal I priede nustatytą pirmąjį ataskaitinį laikotarpį ir periodiškumą.

7 straipsnis

Duomenų perdavimas

Valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) šiame reglamente nurodytus duomenis, laikydamosi nurodytų formų ir Komisijos nustatytos tvarkos pagal 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

8 straipsnis

Konfidencialių duomenų perdavimas ir apsikeitimas jais

1. Neatsižvelgiant į Reglamento (Euratomas, EEB) Nr. 1588/90 5 straipsnio 4 dalyje nustatytas taisykles, konfidencialūs duomenys tarp Eurostato ir ECB gali būti perduodami tokiu mastu, kokiu ši informacija būtina siekiant užtikrinti mokėjimų balanso skaičių suderinamumą tarp Europos Sąjungos ir valstybių narių, priėmusių vieną bendrą valiutą, ekonominės zonos.

2. 1 dalis taikoma su sąlyga, kad ECB tinkamai atsižvelgia į principus, apibrėžtus Reglamento (EB) Nr. 322/97 10 straipsnyje, ir laikosi sąlygų, išdėstytų to paties reglamento 14 straipsnyje.

3. Apsikeitimas konfidencialiais duomenimis tarp valstybių narių, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 322/97 13 straipsnyje, leidžiamas, kai toks apsikeitimas būtinas siekiant užtikrinti Europos Sąjungos mokėjimų balanse pateikiamų skaičių kokybę.

Valstybės narės turi išlaikyti iš kitų valstybių narių gautų duomenų konfidencialumą.

▼M6

9 straipsnis

Platinimas

1. Komisija (Eurostatas) pagal šį reglamentą parengtą Europos statistiką platina panašiu periodiškumu į tą, kuris nustatytas I priede. Ta statistika pateikiama Komisijos (Eurostato) interneto svetainėje.

2. Pagal Reglamento (EB) Nr. 223/2009 18 straipsnį, nedarydamos poveikio statistikos konfidencialumo apsaugai, valstybės narės ir Komisija (Eurostatas) užtikrina šiuo reglamentu reikalaujamų duomenų ir metaduomenų platinimą ir tikslią jų sudarymo metodiką.

▼M6

10 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 2 straipsnio 3 dalyje ir 5 straipsnio 6 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2016 m. liepos 19 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 3 dalyje ir 5 straipsnio 6 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ([1]) nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 2 straipsnio 3 dalį ir 5 straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.

11 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos statistikos sistemos komitetas, įsteigtas Reglamentu (EB) Nr. 223/2009. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ([2]).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

([1]) OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

([2]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

▼M6

12 straipsnis

Įgyvendinimo ataskaitos

Komisija ne vėliau kaip 2018 m. vasario 28 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą, o vėliau ją teikia kas penkerius metus.

Visų pirma toje ataskaitoje:

a) įvertinama mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir TUI duomenų kokybė;

b) įvertinama Sąjungos, valstybių narių, statistinės informacijos teikėjų ir naudotojų statistinės informacijos nauda, atsižvelgiant į statistikos parengimo kaštus;

c) atsižvelgiant į gautus rezultatus nustatomos tobulintinos bei keistinos sritys.

12a straipsnis

Bendradarbiavimas su kitais komitetais

Visais Tarybos sprendimu 2006/856/EB ([1]) įsteigto Pinigų, finansų ir mokėjimų balanso statistikos komiteto kompetencijos klausimais Komisija prašo to komiteto pateikti nuomonę pagal tą sprendimą.

▼B

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtąją dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

([1]) 2006 m. lapkričio 13 d. Tarybos sprendimas 2006/856/EB dėl Pinigų, finansų ir mokėjimų balanso statistikos komiteto įsteigimo (OL L 332, 2006 11 30, p. 21).

▼M4

I PRIEDAS

1 lentelė.

Mėnesio mokėjimų balansas

Terminas: 44-ta kalendorinė diena po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.
Periodiškumas: kas mėnesį.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2014 m. balandžio mėn.

	Kreditas	Debetas	Balansas
1. **Einamoji sąskaita**			
Prekės	Geo 3	Geo 3	
Paslaugos	Geo 3	Geo 3	
Pirminės pajamos			
Darbo pajamos	Geo 3	Geo 3	
Investicijų pajamos			
Tiesioginės investicijos			
Nuosavybės priemonės	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: reinvesticijos, paskirstytos pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Skolos priemonės	Geo 3	Geo 3	
Portfelinės investicijos			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 3	Geo 1	
Skolos vertybiniai popieriai	Geo 3	Geo 1	
Kitos investicijos	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: palūkanos	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: palūkanos	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Kitos pirminės pajamos	Geo 3	Geo 3	
Antrinės pajamos	Geo 3	Geo 3	
2. **Kapitalo sąskaita**			
Kapitalo sąskaita	Geo 3	Geo 3	
	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynosios investicijos
3. **Finansinė sąskaita**			
Tiesioginės investicijos			
Nuosavybės priemonės pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Skolos priemonės pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Portfelinės investicijos			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])		
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])		
Ilgalaikiai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 1 ([1])	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])		
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai			Geo 2 ([1])
Kitos investicijos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Iš jų: pinigai ir indėliai	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Oficialiosios tarptautinės atsargos			
Piniginis auksas			
Luitinis auksas	Geo 1 ([1])		
Nepaskirtojo aukso sąskaitos	Geo 1 ([1])		
Specialiosios skolinimosi teisės (SST)	Geo 1 ([1])		
Atsargų pozicijos Tarptautiniame valiutos fonde (TVF)	Geo 1 ([1])		
Kitas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas			
Pinigai ir indėliai			
Reikalavimai pinigų institucijoms, TVF ir Tarptautinių atsiskaitymų bankui (TAB)	Geo 1 ([1])		
Reikalavimai kitiems subjektams (bankams)	Geo 1 ([1])		
Vertybiniai popieriai			
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai	Geo 1 ([1])		
Ilgalaikiai	Geo 1 ([1])		
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 1 ([1])		
Išvestinės finansinės priemonės (grynosios)	Geo 1 ([1])		
Kiti reikalavimai	Geo 1 ([1])		

([1]) Pinigų sąjungai nepriklausančioms valstybėms narėms neprivaloma.

▼M4

2 lentelė.

Ketvirčio mokėjimų balansas ir tarptautinis investicijų balansas

▼M6

Periodiškumas: kas ketvirtį.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2014 m. pirmasis ketvirtis.
Terminas: 2014–2016 m. – T + 85; nuo 2017 m. – T + 82 ([2])

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
A. **Einamoji sąskaita**			
Prekės	Geo 4	Geo 4	
Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys	Geo 3	Geo 3	
Grynasis perparduotų prekių eksportas	Geo 3		
Įsigytos prekės, skirtos perparduoti (neigiamas kreditas)	Geo 3		
Perparduotos prekės	Geo 3		
Nepiniginis auksas	Geo 3	Geo 3	
Kvazitranzitinės prekybos kainų skirtumo koregavimas	Geo 4	Geo 4	
Paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Niekur kitur nenurodytos techninės priežiūros ir remonto paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Transportas	Geo 4	Geo 4	
Kelionės	Geo 4	Geo 4	
Statyba	Geo 4	Geo 4	
Draudimo ir pensijų paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Finansinės paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Aiškiai įkainotos ir kitos finansinės paslaugos	Geo 3	Geo 3	
Netiesiogiai apskaičiuotos finansinio tarpininkavimo paslaugos (NAFTAP)	Geo 3	Geo 3	
Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai	Geo 4	Geo 4	
Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Kitos verslo paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos	Geo 3	Geo 3	
Techninės, su prekyba susijusios ir kitos verslo paslaugos	Geo 3	Geo 3	
Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos	Geo 4	Geo 4	
Pirminės pajamos			
Darbo pajamos	Geo 4	Geo 4	
Investicijų pajamos			
Tiesioginių investicijų pajamos			
Nuosavybės priemonės	Geo 4	Geo 4	
Dividendai ir mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų			
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3	
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3	
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Reinvesticijos	Geo 4	Geo 4	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Skolos priemonės	Geo 4	Geo 4	
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3	
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3	
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: palūkanos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Portfelinių investicijų pajamos			
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4	Geo 1	
Nuosavybės vertybiniai popieriai			
Dividendai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)		

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Investicinių fondų akcijos			
Dividendai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)		
Reinvesticijos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)		
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai	Geo 4	Geo 1	
Palūkanos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)		
Ilgalaikiai	Geo 4	Geo 1	
Palūkanos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)		
Kitų investicijų pajamos	Geo 4	Geo 4	
Mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų	Geo 3	Geo 3	
Palūkanos	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Iš jų: specialiųjų skolinimosi teisių (SST) palūkanos		Geo 1	
Iš jų: palūkanos, nekoreguotos NAFTAP	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Investicijų pajamos, priskirtinos draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemų liudijimų turėtojams	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Oficialiųjų tarptautinių atsargų pajamos	Geo 3		
Iš jų: palūkanos	Geo 3		

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Kitos pirminės pajamos	Geo 4	Geo 4	
Valdžios sektorius	Geo 3	Geo 3	
Gamybos ir importo mokesčiai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Mokesčiai produktams	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Kiti gamybos mokesčiai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Subsidijos	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Subsidijos produktams	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Kitos subsidijos gamybai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Renta	Geo 3	Geo 3	
Kiti sektoriai	Geo 3	Geo 3	
Gamybos ir importo mokesčiai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Mokesčiai produktams	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Kiti gamybos mokesčiai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Subsidijos	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Subsidijos produktams	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Kitos subsidijos gamybai	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Renta	Geo 3	Geo 3	
Antrinės pajamos	Geo 4	Geo 4	
Valdžios sektorius	Geo 3	Geo 3	
Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	Geo 3	Geo 3	
Socialinės įmokos	Geo 3	Geo 3	
Socialinės išmokos	Geo 3	Geo 3	
Einamasis tarptautinis bendradarbiavimas (D74)	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: su Sąjungos institucijomis (išskyrus ECB)	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Įvairūs einamieji pervedimai (D75)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Pridėtinės vertės mokesčiu ir bendromis nacionalinėmis pajamomis grindžiami Sąjungos nuosavi ištekliai (D76)	Sąjungos institucijos	Sąjungos institucijos	
Kiti sektoriai	Geo 3	Geo 3	
Einamieji pajamų, turto ir kiti mokesčiai	Geo 3	Geo 3	
Socialinės įmokos	Geo 3	Geo 3	
Socialinės išmokos	Geo 3	Geo 3	
Grynosios ne gyvybės draudimo įmokos	Geo 3	Geo 3	
Ne gyvybės draudimo reikalavimai	Geo 3	Geo 3	
Įvairūs einamieji pervedimai (D75)	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: asmeniniai pervedimai (tarp rezidento ir nerezidento namų ūkių)	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: dirbančių asmenų perlaidos	Geo 4	Geo 4	
Koregavimas dėl pensinių įsipareigojimų / teisių pokyčių	Geo 3	Geo 3	

B. **Kapitalo sąskaita**

Kapitalo sąskaita	Geo 4	Geo 4	
Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas arba pardavimas / perleidimas (bendrąja verte)	Geo 3	Geo 3	
Kapitalo pervedimai	Geo 3	Geo 3	
Valdžios sektorius	Geo 3	Geo 3	
Kapitalo mokesčiai	Geo 3	Geo 3	
Investicinės dotacijos	Geo 3	Geo 3	
Kiti kapitalo pervedimai	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: atleidimas nuo skolos	Geo 3	Geo 3	
Kiti sektoriai	Geo 3	Geo 3	
Kapitalo mokesčiai	Geo 3	Geo 3	
Investicinės dotacijos	Geo 3	Geo 3	
Kiti kapitalo pervedimai	Geo 3	Geo 3	
Iš jų: atleidimas nuo skolos	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynosios investicijos
C. **Finansinė sąskaita**			
Finansinė sąskaita	Geo 1	Geo 1	
Tiesioginės investicijos	Geo 4	Geo 4	
Nuosavybės priemonės	Geo 4	Geo 4	
Nuosavybės priemonės, išskyrus reinvesticijas			
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3	
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3	
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Biržinės	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Nebiržinės	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Kitos (pvz., nekilnojamasis turtas)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Reinvesticijos	Geo 4	Geo 4	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Skolos priemonės	Geo 4	Geo 4	
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 3	Geo 3	
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 3	Geo 3	
Tarp susietų įmonių	Geo 3	Geo 3	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Portfelinės investicijos	Geo 4	Geo 1	
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4	Geo 1	
Nuosavybės vertybiniai popieriai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Biržiniai	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Nebiržiniai	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)			
Biržiniai	Geo 2 (1)		
Nebiržiniai	Geo 2 (1)		

▼M4

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynosios investicijos
Investicinių fondų akcijos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Iš jų: reinvesticijos	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 ([1])		
Iš jų: reinvesticijos	Geo 2 ([1])		
Skolos vertybiniai popieriai			
Trumpalaikiai	Geo 4	Geo 1	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 ([1])		
Ilgalaikiai	Geo 4	Geo 1	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 ([1])		
Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			Geo 3
Kitos investicijos	Geo 4	Geo 4	
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 4	Geo 4	
Kitos nuosavybės priemonės	Geo 3	Geo 3	
Pinigai ir indėliai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikiai	Geo 3	Geo 3	
Ilgalaikiai	Geo 3	Geo 3	
Paskolos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikės	Geo 3, TVF	Geo 3, TVF	
Ilgalaikės	Geo 3, TVF	Geo 3, TVF	
Draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai	Grynosios investicijos
Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikiai	Geo 3	Geo 3	
Ilgalaikiai	Geo 3	Geo 3	
Kitos gautinos / mokėtinos sumos			
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)			
Trumpalaikės	Geo 3	Geo 3	
Ilgalaikės	Geo 3	Geo 3	
Specialiosios skolinimosi teisės		Geo 1	
Oficialiosios tarptautinės atsargos	Geo 3		

D. **Balansuojamieji straipsniai**

Prekių ir paslaugų balansas			Geo 4
Einamosios sąskaitos balansas			Geo 1
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–) (einamosios ir kapitalo sąskaitos balansas)			Geo 1
Grynasis skolinimas (+) / grynasis skolinimasis (–) (finansinės sąskaitos balansas)			Geo 1
Grynosios klaidos ir praleidimai			Geo 1

	Turtas			Įsipareigojimai		
	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių

E. **Tarptautinių investicijų balansas**

Finansinė sąskaita	Geo 1			Geo 1		
Tiesioginės investicijos	Geo 4 ([3])			Geo 4 ([3])		
Nuosavybės priemonės	Geo 4 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 4 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])		
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])		

▼M4

	Turtas			Įsipareigojimai		
	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Tarp susietų įmonių	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Biržinės	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Nebiržinės	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Kitos (pvz., nekilnojamasis turtas)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Skolos priemonės	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Tiesioginių investicijų įmonėse	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Tiesioginio investuotojo įmonėje (priešpriešinės investicijos)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Tarp susietų įmonių	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Portfelinės investicijos	Geo 4 (3)			Geo 1		
Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos	Geo 4 (3)			Geo 1		
Nuosavybės vertybiniai popieriai						
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3 (3)			Geo 1 (4)		
Biržiniai	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Nebiržiniai	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)						
Biržiniai	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Nebiržiniai	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Investicinių fondų akcijos						
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Skolos vertybiniai popieriai						
Trumpalaikiai	Geo 4 (3)			Geo 1		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			

▼M4

	Turtas			Įsipareigojimai		
	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Pagal valiutą:						
eurais	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
JAV doleriais	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
kita valiuta	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Ilgalaikiai	Geo 4 (3)			Geo 1		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Privalomojo išpirkimo per laikotarpį iki vienerių metų				Geo 1 (1)		
Privalomojo išpirkimo per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį				Geo 1 (1)		
Pagal atitiktinės šalies išleidėjo sektorių (Sek 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Privalomojo išpirkimo per laikotarpį iki vienerių metų	Geo 2 (1)					
Privalomojo išpirkimo per ilgesnį nei vienerių metų laikotarpį	Geo 2 (1)					
Pagal valiutą:						
eurais	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
JAV doleriais	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
kita valiuta	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		

▼M6

Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		Geo 2 (1)
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)						

▼M4

Kitos investicijos	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Pagal rezidento sektorių (Sek 1)	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Kitos nuosavybės priemonės	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Pinigai ir indėliai	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)						
Trumpalaikiai	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Ilgalaikiai	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Paskolos	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	

▼M4

	Turtas			Įsipareigojimai		
	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių	Sukauptosios investicijos	Perkainojimai dėl valiutos kurso pokyčių	Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)						
Trumpalaikės	Geo 3 ([3]), TVF			Geo 3 ([3]), TVF		
Ilgalaikės	Geo 3 ([3]), TVF			Geo 3 ([3]), TVF		
Draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemos		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai	Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])		Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)						
Trumpalaikiai	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Ilgalaikiai	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Kitos gautinos / mokėtinos sumos		Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])	
Pagal rezidento sektorių (Sek 2)						
Trumpalaikės	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Ilgalaikės	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Specialiosios skolinimosi teisės				Geo 1	Geo 1 ([1])	

([1]) Pinigų sąjungai nepriklausančioms valstybėms narėms neprivaloma.
([2]) ►M6 Pinigų sąjungai nepriklausančioms valstybėms narėms T+82 taikyti neprivaloma. ◄
([3]) Nuo 2019 m. Pinigų sąjungai nepriklausančios valstybės narės privalo teikti geografinius duomenis.
([4]) Pinigų sąjungai nepriklausančioms valstybėms narėms privaloma taikyti ne Sek 2, o 1 lygio institucinių sektorių skirstymą (Sek 1).

3 lentelė

Tarptautinė prekyba paslaugomis

Terminas: T + 9 mėnesiai.
Periodiškumas: kasmet.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2013 m.

	Kreditas	Debetas	Balansas
Darbo pajamos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Asmeniniai pervedimai	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Dirbančių asmenų perlaidos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
PASLAUGOS	Geo 6	Geo 6	Geo 6
Kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Kitur neįtrauktos techninės priežiūros ir remonto paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Jūrų transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Keleivinis jūrų transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovininis jūrų transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Oro transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Keleivinis oro transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovininis oro transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos transporto rūšys	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Keleivinio transporto	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovininio transporto	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Išplėstinė „Kitų transporto rūšių“ klasifikacija			
Kosminis transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Geležinkelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Keleivinis geležinkelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovininis geležinkelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Keleivinis kelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovininis kelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Vidaus vandens kelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Keleivinis vidaus vandens kelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovininis vidaus vandens kelių transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Vamzdyninis transportas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Elektros perdavimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos pagalbinės ir papildomos transporto paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pašto ir pasiuntinių (kurjerių) paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kelionės			
Dalykinės kelionės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sezoninių, pasienio ir kitų trumpalaikių darbuotojų įsigyjamos prekės ir paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos dalykinės kelionės	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Asmeninės kelionės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Su sveikatos priežiūra susijusios išlaidos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Su švietimu susijusios išlaidos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos asmeninės kelionės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Statyba	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Statyba užsienyje	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Statyba duomenis teikiančios šalies ekonomikoje	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Draudimo ir pensijų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tiesioginis draudimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Gyvybės draudimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Krovinių draudimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitas tiesioginis draudimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Perdraudimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pagalbinės draudimo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pensijų ir standartinių garantijų sistemų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Pensijų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Standartinių garantijų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Finansinės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Aiškiai įkainotos ir kitos finansinės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Netiesiogiai apskaičiuotos finansinio tarpininkavimo paslaugos (NAFTAP)	Geo 3	Geo 3	Geo 3
Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Telekomunikacijų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kompiuterių paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Informacinės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Naujienų agentūrų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos informacinės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos verslo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sisteminga veikla, kuria siekiama padidinti turimas žinias	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Adaptuotų ir neadaptuotų MTTP paslaugų teikimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Nuosavybės teisių, susijusių su MTTP, pardavimas	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Kreditas	Debetas	Balansas
Kitos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Teisinės, apskaitos, konsultacinės valdymo ir ryšių su visuomene paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Teisinės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Apskaitos, audito, buhalterinės apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Verslo ir vadybos konsultacijų bei ryšių su visuomene paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Reklamos, rinkos tyrimų ir viešosios nuomonės apklausos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Techninės, su prekyba susijusios ir kitos verslo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Architektūros, inžinerijos, mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Architektūros paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Inžinerijos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Atliekų tvarkymo ir nukenksminimo, žemės ūkio ir kasybos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Iš jų: atliekų tvarkymo ir nukenksminimo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Veiklos nuomos paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Su prekyba susijusios paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitur neįtrauktos kitos verslo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Garso ir vaizdo bei susijusios paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sveikatos priežiūros paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Švietimo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Paveldo ir poilsio organizavimo paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos asmeninės paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ambasadų ir konsulatų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Karinių dalinių ir įstaigų paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kitos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

4 lentelė.

Tiesioginių užsienio investicijų sandoriai (įskaitant pajamas)

4.1 lentelė. Tiesioginių investicijų finansiniai sandoriai

Terminas: T + 9 mėnesiai.
Periodiškumas: kasmet.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2013 m.

	Grynieji	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai
VISI VIENETAI REZIDENTAI			
▼M6			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU) – Sandoriai	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
TIU Nuosavybės priemonės, išskyrus reinvesticijas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Nuosavybės priemonės, išskyrus reinvesticijas (išskyrus susietų įmonių tarpusavio nuosavybės priemones)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Nuosavybės priemonės, išskyrus susietų įmonių tarpusavio reinvesticijas (VPĮ yra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Reinvesticijos	Geo 5	Geo 5	
TIU Skolos priemonės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Skolos priemonės (išskyrus susietų įmonių tarpusavio skolas)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Susietų įmonių tarpusavio skolos priemonės (VPĮ yra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE) – Sandoriai	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
DIRE Nuosavybės priemonės, išskyrus reinvesticijas	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Nuosavybės priemonės, išskyrus reinvesticijas (išskyrus susietų įmonių tarpusavio nuosavybės priemones)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Nuosavybės priemonės, išskyrus susietų įmonių tarpusavio reinvesticijas (VPĮ nėra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Iš jų: VPĮ yra kitos euro zonos šalies rezidentė	Geo 5		
VPĮ yra ES rezidentė, tačiau nėra euro zonos rezidentė	Geo 5		
VPĮ nėra ES rezidentė	Geo 5		
DIRE Reinvesticijos	Geo 5		Geo 5
DIRE Skolos priemonės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Skolos priemonės (išskyrus susietų įmonių tarpusavio skolas)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Susietų įmonių tarpusavio skolos priemonės (VPĮ nėra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Grynieji	Grynasis įsigytas finansinis turtas	Grynieji prisiimti įsipareigojimai
Iš jų: VPĮ yra kitos euro zonos šalies rezidentė	Geo 5		
VPĮ yra ES rezidentė, tačiau nėra euro zonos rezidentė	Geo 5		
VPĮ nėra ES rezidentė	Geo 5		
SPECIALIOS PASKIRTIES VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU) - Sandoriai (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE) – Sandoriai (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

(1) Privaloma nuo 2015 ataskaitinių metų.
►M6 (2) Geo 6: paryškintuoju šriftu pažymėta nuoroda Geo 6 – privaloma nuo 2015 ataskaitinių metų. ◄

4.2 lentelė. Tiesioginių investicijų pajamos

Terminas: T + 9 mėnesiai.
Periodiškumas: kasmet.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2013 m.

	Balansas	Kreditas	Debetas
VISI VIENETAI REZIDENTAI			
▼M6			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU) – Pajamos	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
TIU Dividendai	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Dividendai (išskyrus susietų įmonių tarpusavio dividendus)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Susietų įmonių tarpusavio dividendai (VPĮ yra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Reinvesticijos	Geo 5	Geo 5	
TIU Skolos priemonių pajamos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Skolos priemonių pajamos (išskyrus susietų įmonių tarpusavio skolos priemonių pajamas)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Susietų įmonių tarpusavio skolos priemonių pajamos (VPĮ yra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE) – Pajamos	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
DIRE Dividendai	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Dividendai (išskyrus susietų įmonių tarpusavio dividendus)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Susietų įmonių tarpusavio dividendai (VPĮ nėra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Iš jų: VPĮ yra kitos euro zonos šalies rezidentė	Geo 5		
VPĮ yra ES rezidentė, tačiau nėra euro zonos rezidentė	Geo 5		

▼M4

	Balansas	Kreditas	Debetas
VPĮ nėra ES rezidentė	Geo 5		
DIRE Reinvesticijos	Geo 5		Geo 5
DIRE Skolos priemonių pajamos	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Skolos priemonių pajamos (išskyrus susietų įmonių tarpusavio skolos priemonių pajamas)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Susietų įmonių tarpusavio skolos priemonių pajamos (VPĮ nėra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Iš jų: VPĮ yra kitos euro zonos šalies rezidentė	Geo 5		
VPĮ yra ES rezidentė, tačiau nėra euro zonos rezidentė	Geo 5		
VPĮ nėra ES rezidentė	Geo 5		
SPECIALIOS PASKIRTIES VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU) – Pajamos [1]	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE) - Pajamos [1]	Geo 5	Geo 5	Geo 5

[1] Privaloma nuo 2015 ataskaitinių metų.
►M6 [2] Geo 6: paryškintuoju šriftu pažymėta nuoroda Geo 6 – privaloma nuo 2015 ataskaitinių metų. ◄

4.3 Lentelė. Veiklos rūšių ir geografinis skirstymas

Terminas: T + 21 mėnuo.
Periodiškumas: kasmet.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2013 m.

	Duomenų rūšis	Geografinis skirstymas	Veiklos rūšių skirstymas NACE 2 red.
VISI VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU)	Grynosios investicijos	Geo 5	1 lygmuo
		Geo 4	2 lygmuo
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE)	Grynosios investicijos	Geo 5	1 lygmuo
		Geo 4	2 lygmuo
Tiesioginių investicijų pajamos	Kreditas, debetas, balansas	Geo 5	1 lygmuo
		Geo 4	2 lygmuo
SPECIALIOS PASKIRTIES VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU) [1]	Grynosios investicijos	Geo 5	1 lygmuo
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE) [1]	Grynosios investicijos	Geo 5	1 lygmuo
Tiesioginių investicijų pajamos [1]	Kreditas, debetas, balansas	Geo 5	1 lygmuo

[1] Privaloma nuo 2015 ataskaitinių metų.

▼M4

5 lentelė.

Tiesioginių investicijų pozicijos

5.1 lentelė. Tiesioginių investicijų pozicijos

Terminas: T + 9 mėnesiai.
Periodiškumas: kasmet.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2013 m.

	Grynosios	Turtas	Įsipareigojimai
VISI VIENETAI REZIDENTAI			
▼M6			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU)	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
TIU Nuosavybės priemonės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Nuosavybės priemonės (išskyrus susietų įmonių tarpusavio nuosavybės priemones)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Susietų įmonių tarpusavio nuosavybės priemonės (VPĮ yra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Skolos priemonės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Skolos priemonės (išskyrus susietų įmonių tarpusavio skolas)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
TIU Susietų įmonių tarpusavio skolos priemonės (VPĮ yra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE)	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
DIRE Nuosavybės priemonės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Nuosavybės priemonės (išskyrus susietų įmonių tarpusavio nuosavybės priemones)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Susietų įmonių tarpusavio nuosavybės priemonės (VPĮ nėra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Iš jų: VPĮ yra kitos euro zonos šalies rezidentė	Geo 5		
VPĮ yra ES rezidentė, tačiau nėra euro zonos rezidentė	Geo 5		
VPĮ nėra ES rezidentė	Geo 5		
DIRE Skolos priemonės	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Skolos priemonės (išskyrus susietų įmonių tarpusavio skolas)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
DIRE Susietų įmonių tarpusavio skolos priemonės (VPĮ nėra duomenis teikiančios šalies rezidentė)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Iš jų: VPĮ yra kitos euro zonos šalies rezidentė	Geo 5		
VPĮ yra ES rezidentė, tačiau nėra euro zonos rezidentė	Geo 5		
VPĮ nėra ES rezidentė	Geo 5		
SPECIALIOS PASKIRTIES VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M6

(1) Geo 6: paryškintuoju šriftu pažymėta nuoroda Geo 6 – privaloma nuo 2015 ataskaitinių metų.

▼M4

5.2 lentelė. Tiesioginių investicijų pozicijos. Veiklos rūšių ir geografinis skirstymas

Terminas: T + 21 mėnuo.
Periodiškumas: kasmet.
Pirmasis ataskaitinis laikotarpis: 2013 m.

	Duomenų rūšis	Geografinis skirstymas	Veiklos rūšių skirstymas NACE 2 red.
VISI VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU)	Grynosios pozicijos	Geo 5	1 lygmuo
		Geo 4	2 lygmuo
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE)	Grynosios pozicijos	Geo 5	1 lygmuo
		Geo 4	2 lygmuo
SPECIALIOS PASKIRTIES VIENETAI REZIDENTAI			
Tiesioginės investicijos užsienyje (TIU)	Grynosios pozicijos	Geo 5	1 lygmuo
Tiesioginės investicijos duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (DIRE)	Grynosios pozicijos	Geo 5	1 lygmuo

6 lentelė.

▼M5

Geografinis skirstymas

GEO 1	GEO 2	GEO 3
LIKĘS PASAULIS	LIKĘS PASAULIS	LIKĘS PASAULIS
	Euro zonos šalys	SĄJUNGOS ŠALYS
	Ne euro zonos šalys	NE SĄJUNGOS ŠALYS
		Euro zonos šalys
		Ne euro zonos šalys

GEO 4	GEO 5	GEO 6
LIKĘS PASAULIS	LIKĘS PASAULIS	LIKĘS PASAULIS
	EUROPA	EUROPA
Sąjungos valstybės narės, nepriklausančios euro zonai ([1])	Belgija	Belgija
	Bulgarija	Bulgarija
	Čekija	Čekija
	Danija	Danija
	Vokietija	Vokietija
	Estija	Estija
	Airija	Airija

▼**M5**

	Graikija	Graikija
	Ispanija	Ispanija
	Prancūzija	Prancūzija
	Kroatija	Kroatija
	Italija	Italija
	Kipras	Kipras
	Latvija	Latvija
	Lietuva	Lietuva
	Liuksemburgas	Liuksemburgas
	Vengrija	Vengrija
	Malta	Malta
	Nyderlandai	Nyderlandai
	Austrija	Austrija
	Lenkija	Lenkija
	Portugalija	Portugalija
	Rumunija	Rumunija
	Slovėnija	Slovėnija
	Slovakija	Slovakija
	Suomija	Suomija
	Švedija	Švedija
	Jungtinė Karalystė	Jungtinė Karalystė
	Islandija	Islandija
	Lichtenšteinas	Lichtenšteinas
	Norvegija	Norvegija
Šveicarija	Šveicarija	Šveicarija
	KITOS EUROPOS ŠALYS	KITOS EUROPOS ŠALYS
		Albanija
		Andora
		Baltarusija
		Bosnija ir Hercegovina
		Farerų Salos
		Gibraltaras
		Gernsis

▼**M5**

		Šventasis sostas (Vatikano Miesto Valstybė)
		Meno Sala
		Džersis
		buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija
		Moldova
		Juodkalnija |
Rusija	Rusija	Rusija
		Serbija
		San Marinas
	Turkija	Turkija
		Ukraina
	AFRIKA	AFRIKA
	ŠIAURĖS AFRIKA	ŠIAURĖS AFRIKA
		Alžyras
	Egiptas	Egiptas
		Libija
	Marokas	Marokas
		Tunisas
	KITOS AFRIKOS ŠALYS	KITOS AFRIKOS ŠALYS
		Angola
		Beninas
		Botsvana
		Indijos Vandenyno Britų Sritis
		Burkina Fasas
		Burundis
		Kamerūnas
		Žaliasis Kyšulys
		Centrinės Afrikos Respublika
		Čadas
		Komorai
		Kongas

▼**M5**

	Dramblio Kaulo Krantas
	Kongo Demokratinė Respublika
	Džibutis
	Pusiaujo Gvinėja
	Eritrėja
	Etiopija
	Gabonas
	Gambija
	Gana
	Gvinėja
	Bisau Gvinėja
	Kenija
	Lesotas
	Liberija
	Madagaskaras
	Malavis
	Malis
	Mauritanija
	Mauricijus|
	Mozambikas
	Namibija
	Nigeris
Nigerija	Nigerija
Pietų Afrika	Pietų Afrika
	Ruanda|
	Elenos, Dangun Žengimo ir Tristano da Kunjos salos
	San Tomė ir Prinsipė
	Senegalas
	Seišeliai
	Siera Leonė
	Somalis
	Sudanas

▼**M5**

		Pietų Sudanas
		Svazilandas
		Tanzanija
		Togas
		Uganda
		Zambija
		Zimbabvė
	AMERIKA	AMERIKA
	ŠIAURĖS AMERIKOS ŠALYS	ŠIAURĖS AMERIKOS ŠALYS
Kanada	Kanada	Kanada
		Grenlandija
Jungtinės Valstijos	Jungtinės Valstijos	Jungtinės Valstijos
	CENTRINĖS AMERIKOS ŠALYS	CENTRINĖS AMERIKOS ŠALYS
		Angilija
		Antigva ir Barbuda
		Aruba
		Bahamos
		Barbadosas
		Belizas
		Bermuda
		Boneras, Sint Eustatijus ir Saba
		Didžiosios Britanijos Mergelių Salos
		Kaimanų Salos
		Kosta Rika
		Kuba
		Kiurasao
		Dominika
		Dominikos Respublika
		Salvadoras
		Grenada
		Gvatemala
		Haitis

▼**M5**

		Hondūras
		Jamaika
	Meksika	Meksika
		Montseratas|
		Nikaragva
		Panama
		Sent Kitsas ir Nevis
		Sent Lusija
		Sint Martenas
		Sent Vinsentas ir Grenadinai
		Trinidadas ir Tobagas
		Terkso ir Kaikoso Salos
		Jungtinių Valstijų Mergelių Salos
	PIETŲ AMERIKOS ŠALYS	PIETŲ AMERIKOS ŠALYS
	Argentina	Argentina
		Bolivia
Brazilija	Brazilija	Brazilija
	Čilė	Čilė
		Kolumbija
		Ekvadoras
		Folklando Salos
		Gajana
		Paragvajus
		Peru
		Surinamas
	Urugvajus	Urugvajus
	Venesuela	Venesuela
	AZIJA	AZIJA
	ARTIMŲJŲ RYTŲ ŠALYS	ARTIMŲJŲ RYTŲ ŠALYS
	PERSIJOS ĮLANKOS ŠALYS	PERSIJOS ĮLANKOS ŠALYS

▼**M5**

		Bahreinas
		Irakas
		Kuveitas
		Omanas
		Kataras
		Saudo Arabija
		Jungtiniai Arabų Emyratai
		Jemenas
	KITOS ARTIMŲJŲ RYTŲ ŠALYS	KITOS ARTIMŲJŲ RYTŲ ŠALYS
		Armėnija
		Azerbaidžanas
		Gruzija
		Izraelis
		Jordanija
		Libanas
		Palestinos Teritorija
		Sirija
	KITOS AZIJOS ŠALYS	KITOS AZIJOS ŠALYS
		Afganistanas
		Bangladešas
		Butanas
		Brunėjaus Darusalamas
		Birma/Mianmaras
		Kambodža
Kinija	Kinija	Kinija
Honkongas	Honkongas	Honkongas
Indija	Indija	Indija
	Indonezija	Indonezija
		Iranas
Japonija	Japonija	Japonija
		Kazachstanas
		Kirgizija

▼**M5**

	Laosas
	Makao
Malaizija	Malaizija
	Maldyvai
	Mongolija
	Nepalas
	Šiaurės Korėja
	Pakistanas
Filipinai	Filipinai
Singapūras	Singapūras
Pietų Korėja	Pietų Korėja
	Šri Lanka
Taivanas	Taivanas
	Tadžikistanas
Tailandas	Tailandas
	Rytų Timoras
	Turkmėnistanas
	Uzbekistanas
	Vietnamas
OKEANIJA IR POLIARINIAI REGIONAI	OKEANIJA IR POLIARINIAI REGIONAI
	Amerikos Samoa
	Guamas
	Jungtinių Valstijų Mažosios Tolimosios Salos
Australija	Australija
	Kokosų (Kilingo) Salos
	Kalėdų Salos
	Herdo Salos ir Makdonaldo Salų Teritorija
	Norfolko Sala
	Fidžis
	Prancūzijos Polinezija
	Kiribatis
	Maršalo Salos

▼**M5**

		Mikronezija
		Nauru
		Naujoji Kaledonija
	Naujoji Zelandija	Naujoji Zelandija
		Kuko Salos
		Niujė
		Tokelau
		Marianos Šiaurinės Salos
		Palau
		Papua Naujoji Gvinėja
		Pitkernas
		Antarktis
		Buvė Sala
		Pietų Džordžijos ir Pietų Sandvičo Salos
		Prancūzijos Pietų ir Antarktie Sritys
		Saliamono Salos
		Tonga
		Tuvalu
		Vanuatu
		Samoa
		Volisas ir Futūna
SĄJUNGOS ŠALYS	SĄJUNGOS ŠALYS	SĄJUNGOS ŠALYS
NE SĄJUNGOS ŠALYS	NE SĄJUNGOS ŠALYS	NE SĄJUNGOS ŠALYS
Euro zonos šalys	Euro zonos šalys	Euro zonos šalys
Ne euro zonos šalys	Ne euro zonos šalys	Ne euro zonos šalys
Sąjungos institucijos (išskyrus ECB)	Sąjungos institucijos (išskyrus ECB)	Sąjungos institucijos (išskyrus ECB)
Europos investicijų bankas	Europos investicijų bankas	Europos investicijų bankas
	Europos Centrinis Bankas (ECB)	Europos Centrinis Bankas (ECB)
	SĄJUNGOS ŠALYS, NEPRISKIRTA	SĄJUNGOS ŠALYS, NEPRISKIRTA

▼M5

	NE SĄJUNGOS ŠALYS, NEPRISKIRTA	NE SĄJUNGOS ŠALYS, NEPRISKIRTA
Lengvatinės prekybos finansų centrai	Lengvatinės prekybos finansų centrai	Lengvatinės prekybos finansų centrai
Tarptautinės organizacijos (išskyrus Sąjungos institucijas)	Tarptautinės organizacijos (išskyrus Sąjungos institucijas)	Tarptautinės organizacijos (išskyrus Sąjungos institucijas)
Tarptautinis valiutos fondas (TVF)	Tarptautinis valiutos fondas (TVF)	Tarptautinis valiutos fondas (TVF).

([1]) Euro zonai nepriklausančios Sąjungos valstybės narės: atskiras skirstymas pagal šalis.

▼M4

7 lentelė.

Institucinių sektorių skirstymas

Sek 1	Sek 2
Centrinis bankas (S.121)	Centrinis bankas (S.121)
Kitos pinigų finansinės institucijos (kitos PFI)	Kitos pinigų finansinės institucijos (kitos PFI)
Indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką (S.122)	Indėlius priimančios bendrovės, išskyrus centrinį banką (S.122)
Pinigų rinkos fondai (S.123)	Pinigų rinkos fondai (S.123)
Valdžios sektorius (S.13)	Valdžios sektorius (S.13)
Kiti sektoriai	Kiti sektoriai
	Kitos finansų bendrovės, išskyrus PFI (S.124+S.125+S.126+S.127+S.128+S.129)
	Ne finansų bendrovės, namų ūkiai ir namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos (S.11+S.14+S.15)

8 lentelė.

Skirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis

1 lygis	2 lygis	NACE 2 red.
	ŽEMĖS ŪKIS, MIŠKININKYSTĖ IR ŽUVININKYSTĖ	**A sekcija**
KASYBA IR KARJERŲ EKSPLOATAVIMAS	**KASYBA IR KARJERŲ EKSPLOATAVIMAS**	**B sekcija**
	Žalios naftos ir gamtinių dujų gavyba ir kasybai būdingų paslaugų veikla	06, 09 skyriai
APDIRBAMOJI GAMYBA	**APDIRBAMOJI GAMYBA**	**C sekcija**
	Maisto produktai, gėrimai ir tabako gaminiai	10, 11, 12 skyriai
	Tekstilės gaminiai ir su mediena susijusi veikla, IŠ VISO	13, 14, 16, 17, 18 skyriai

▼M4

1 lygis	2 lygis	NACE 2 red.
	Tekstilės gaminiai ir drabužiai	13, 14 skyriai
	Mediena, popierius, spausdinimas ir tiražavimas	16, 17, 18 skyriai
Nafta, chemikalai, vaistų pramonės gaminiai, guminiai ir plastikiniai gaminiai	Nafta, chemikalai, vaistų pramonės gaminiai, guminiai ir plastikiniai gaminiai, IŠ VISO	19, 20, 21, 22 skyriai
	Koksas ir rafinuoti naftos produktai	19 skyrius
	Chemikalai ir chemijos pramonės gaminiai	20 skyrius
	Guminiai ir plastikiniai gaminiai	22 skyrius
Kompiuteriniai, elektroniniai ir optiniai gaminiai	Metalo ir mašinų gaminiai, IŠ VISO	24, 25, 26, 28 skyriai
	Pagrindiniai metalai ir metalo gaminiai	24, 25 skyriai
	Kompiuteriniai, elektroniniai ir optiniai gaminiai	26 skyrius
	Niekur kitur nepriskirtos mašinos ir įranga	28 skyrius
Transporto priemonės ir kita transporto įranga	Transporto priemonės ir kita transporto įranga, IŠ VISO	29, 30 skyriai
	Variklinės transporto priemonės, priekabos ir puspriekabės	29 skyrius
	Kitos transporto priemonės ir įranga	30 skyrius
	Kita apdirbamoji gamyba, IŠ VISO	15, 23, 27, 31, 32, 33 skyriai
ELEKTROS, DUJŲ, GARO TIEKIMAS IR ORO KONDICIONAVIMAS	**ELEKTROS, DUJŲ, GARO TIEKIMAS IR ORO KONDICIONAVIMAS**	**D sekcija**
VANDENS TIEKIMAS; NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS	**VANDENS TIEKIMAS; NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS**	**E sekcija**
	Vandens rinkimas, valymas ir tiekimas	36 skyrius
	Nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	37, 38, 39 skyriai
STATYBA	**STATYBA**	**F sekcija**
PASLAUGOS, IŠ VISO	**PASLAUGOS, IŠ VISO**	G, H, I, J, K, L, M, N O, P, Q, R, S, T, U sekcijos

▼M4

1 lygis	2 lygis	NACE 2 red.
DIDMENINĖ IR MAŽMENINĖ PREKYBA; VARIKLINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ IR MOTOCIKLŲ REMONTAS	**DIDMENINĖ IR MAŽMENINĖ PREKYBA; VARIKLINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ IR MOTOCIKLŲ REMONTAS**	**G sekcija**
	Variklinių transporto priemonių ir motociklų didmeninė ir mažmeninė prekyba bei remontas	45 skyrius
	Didmeninė prekyba, išskyrus prekybą variklinėmis transporto priemonėmis ir motociklais	46 skyrius
	Mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą	47 skyrius
TRANSPORTAS IR SAUGOJIMAS	**TRANSPORTAS IR SAUGOJIMAS**	**H sekcija**
	Transportas ir saugojimas, IŠ VISO	49, 50, 51, 52 skyriai
	Sausumos transportas ir transportavimas vamzdynais	49 skyrius
	Vandens transportas	50 skyrius
	Oro transportas	51 skyrius
	Sandėliavimas ir transportui būdingų paslaugų veikla	52 skyrius
	Pašto ir pasiuntinių (kurjerių) veikla	53 skyrius
APGYVENDINIMO IR MAITINIMO PASLAUGŲ VEIKLA	**APGYVENDINIMO IR MAITINIMO PASLAUGŲ VEIKLA**	**I sekcija**
INFORMACIJA IR RYŠIAI	**INFORMACIJA IR RYŠIAI**	**J sekcija**
	Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba, kita pramogų organizavimo veikla	59, 60 skyriai
	Telekomunikacijos	61 skyrius
	Kita informacinė ir ryšių veikla	58, 62, 63 skyriai
FINANSINĖ IR DRAUDIMO VEIKLA	**FINANSINĖ IR DRAUDIMO VEIKLA**	**K sekcija**
	Finansinis tarpininkavimas, išskyrus draudimo ir pensijų lėšų kaupimą	64 skyrius
	Kontroliuojančiųjų bendrovių veikla	64.2 grupė
	Draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo, išskyrus privalomąjį socialinį draudimą, veikla	65 skyrius
	Kita finansinė veikla	66 skyrius
	NEKILNOJAMOJO TURTO OPERACIJOS	**L sekcija**

▼M4

1 lygis	2 lygis	NACE 2 red.
PROFESINĖ, MOKSLINĖ IR TECHNINĖ VEIKLA	**PROFESINĖ, MOKSLINĖ IR TECHNINĖ VEIKLA**	**M sekcija**
	Teisinė ir apskaitos veikla	69 skyrius
	Teisinė veikla	69.1 grupė
	Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais	69.2 grupė
	Pagrindinių buveinių veikla; konsultacinė valdymo veikla	70 skyrius
	Pagrindinių buveinių veikla	70.1 grupė
	Konsultacinė valdymo veikla	70.2 grupė
	Architektūrinė ir inžinerijos veikla; techninis tikrinimas ir analizė	71 skyrius
Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	72 skyrius
	Reklama ir rinkos tyrimas	73 skyrius
	Reklama	73.1 grupė
	Rinkos tyrimas ir viešosios nuomonės apklausa	73. 2 grupė
	Kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla, veterinarinė veikla	74, 75 skyriai
	ADMINISTRACINĖ IR APTARNAVIMO VEIKLA	**N sekcija**
	Nuoma ir išperkamoji nuoma	77 skyrius
	Kita administracinė ir aptarnavimo veikla	78, 79, 80, 81, 82 skyriai
	ŠVIETIMAS	**P sekcija**
	ŽMONIŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA IR SOCIALINIS DARBAS	**Q sekcija**
MENINĖ, PRAMOGINĖ IR POILSIO ORGANIZAVIMO VEIKLA	**MENINĖ, PRAMOGINĖ IR POILSIO ORGANIZAVIMO VEIKLA**	**R sekcija**
	Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	90 skyrius
	Bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla	91 skyrius
	Sportinė ir kita poilsio organizavimo veikla; azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo veikla	92, 93 skyriai
	KITA APTARNAVIMO VEIKLA	**S sekcija**
	Narystės organizacijų veikla	94 skyrius
	Kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita asmenų aptarnavimo veikla	95, 96 skyriai
	Nepriskirta	
	Privatus nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	
VEIKLA, IŠ VISO	**VEIKLA, IŠ VISO**	

▼M4

II PRIEDAS

10 straipsnyje minėtos APIBRĖŽTYS

Toliau pateiktos apibrėžtys pagrįstos *TVF mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštuoju leidimu* (BV6), *Europos sąskaitų sistema, 2010 m. Tarptautinės prekybos paslaugomis statistikos vadovu* ir *OECD tiesioginių užsienio investicijų pavyzdine apibrėžtimi* (PA4).

A. EINAMOJI SĄSKAITA

Einamojoje sąskaitoje parodomi prekių, paslaugų, pirminių ir antrinių pajamų srautai tarp rezidentų ir nerezidentų.

1. **PREKĖS**

Ši grupė apima kilnojamąjį turtą, kurio nuosavybės teises rezidentai perduoda nerezidentams, arba atvirkščiai.

1.1. **Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys**

Mokėjimų balanse apskaičiuoti bendrosios prekybos duomenys apima prekes, kurių ekonominės nuosavybės teises rezidentai perduoda nerezidentams, arba atvirkščiai, ir kurios nėra įtrauktos į kitas konkrečias kategorijas, pvz., perparduotas prekes (žr. 1.2.) ir nepiniginį auksą (žr. 1.3.), arba yra paslaugų dalis. Bendrosios prekybos duomenys turėtų būti vertinami rinkos verte – FOB kainomis. Šalių teikiamoje informacijoje, skirtoje suvestiniams Sąjungos duomenims rengti, turi būti nurodytas kvazitranzitinės prekybos prekių importas ir eksportas, o prekybos tarp Sąjungos šalių atveju šalis partnerė turėtų būti nustatoma vadovaujantis paskirties valstybės (konsignacijos) principu.

1.2. **Grynasis perparduotų prekių eksportas**

Prekės laikomos perparduodamomis, kai (duomenis rengiančios šalies ekonomikos) rezidentas perka prekes iš nerezidento ir vėliau tas pačias prekes perparduoda kitam nerezidentui, šioms prekėms nepatenkant į duomenis teikiančios šalies ekonomiką. Grynuoju perparduotų prekių eksportu parodomas perparduodamų prekių pardavimo ir pirkimo verčių skirtumas. Šis straipsnis apima prekybininkų maržą, turto padidėjimą ir sumažėjimą bei perparduodamų prekių atsargų pokyčius.

1.2.1. Šalies, kuriai priklauso prekes perparduodantis prekybininkas, ekonomikoje **įsigytos prekės, skirtos perparduoti**, pateikiamos kaip neigiamas eksportas / kreditas.

1.2.2. Šalies, kuriai priklauso prekes perparduodantis prekybininkas, ekonomikoje **perparduotos prekės** pateikiamos kaip teigiamas eksportas / kreditas.

1.3. **Nepiniginis auksas**

Nepiniginis auksas apima visą auksą, išskyrus piniginį auksą. Piniginis auksas yra *Oficialiųjų tarptautinių atsargų turto* dalis (žr. 6.5.1.), o jo savininkės yra pinigų institucijos. Nepiniginis auksas gali būti luitų pavidalo (t. y. monetos, lydiniai arba luitai, kurių grynumas yra ne mažesnis kaip 995 dalių aukso 1 000-yje dalių lydinio, įskaitant tokį auksą, laikomą paskirtojo aukso sąskaitose), aukso dulkės ir auksas kitais neapdorotais arba iš dalies apdorotais pavidalais.

▼M4

1.4. **Kvazitranzitinės prekybos kainų skirtumo koregavimas**

Kvazitranzitinės prekybos terminas vartojamas į valstybę narę importuotoms ir laisvai apyvartai Sąjungoje išmuitintoms (ir importo mokesčiais apmokestintoms) prekėms, kurias importuoja ir po to į kitą valstybę narę išsiunčia rezidento instituciniam vienetui nepriskiriamas subjektas, apibrėžti. Valstybės narės, kurių ekonomikai svarbi kvazitranzitinė prekyba, privalo apskaičiuoti ir nurodyti jų *Bendrosios prekybos* vertės, deklaruotos pirmą kartą importuojant prekes iš trečiosios šalies, ir vertės išsiunčiant jas į kitą valstybę narę, skirtumą. Geografinio skirstymo duomenys turėtų būti rengiami pagal šalį, kurios rezidentė yra patronuojančioji įmonė, kontroliuojanti įmonę, kuri atlieka muitinės procedūras, susijusias su šiomis prekėmis duomenis teikiančios šalies ekonomikoje.

2. **PASLAUGOS**

Paslaugos yra gamybinės veiklos rezultatas, kuris pakeičia paslaugas vartojančių vienetų būseną, arba palengvina keitimosi produktais arba finansiniu turtu sąlygas. Paprastai paslaugos nėra atskiri gaminiai, kuriems gali būti nustatytos nuosavybės teisės, ir jų paprastai negalima atskirti nuo jų gamybos.

2.1. **Kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos**

Kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugos apima perdirbimo, surinkimo, ženklinimo, pakavimo ir kt. paslaugas, kurias atlieka įmonės, kurioms šios prekės nepriklauso. Apdirbamosios gamybos paslaugas teikia subjektas, gaunantis mokestį iš prekės savininko. Kadangi prekių nuosavybės teisės nesikeičia, bendrosios prekybos sandoris tarp apdirbamosios gamybos paslaugas teikiančio subjekto ir prekės savininko nevykdomas. Už kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugas nustatomas mokestis nebūtinai atitinka skirtumą tarp prekių vertės prieš apdirbimą ir po jo. Neįtraukiamas surenkamųjų konstrukcijų montavimas (įtraukiamas į *Statybą*) ir su transporto paslaugomis susijęs ženklinimas ir pakavimas (įtraukiami į *Transportą*).

2.2. **Niekur kitur nenurodytos techninės priežiūros ir remonto paslaugos**

Niekur kitur nenurodytos techninės priežiūros ir remonto paslaugos apima nerezidentams priklausančių prekių techninės priežiūros ir remonto darbus, kuriuos atlieka rezidentas (ir atvirkščiai). Remontas gali būti atliekamas remontą atliekančio subjekto buveinėje arba kitoje vietoje. Techninės priežiūros ir remonto vertė apima visas remontą atliekančio subjekto pateiktas ir į mokesčius įtrauktas detales arba medžiagas. Detalės ir medžiagos, kurios yra apmokestinamos atskirai, įtraukiamos į bendrąją prekybą. Į šį straipsnį įtraukiamas laivų, orlaivių ir kitų transporto priemonių remontas ir techninė priežiūra. Į šį straipsnį neįtraukiamas transporto priemonių valymas, kadangi jis įtraukiamas į *Transportą*. Neįtraukiama statybų techninė priežiūra ir remontas, kadangi jie įtraukiami į *Statybą*. Neįtraukiama kompiuterių techninė priežiūra ir remontas, kadangi jie įtraukiami į *Kompiuterių paslaugas*.

2.3. **Transportas**

Transportas – asmenų ir objektų vežimo iš vienos vietos į kitą procesas ir su juo susijusios papildomos ir pagalbinės paslaugos. Transportas taip pat apima pašto ir kurjerių paslaugas. Transporto paslaugos įtraukiamos į mokėjimų balansą, jei vienos šalies ekonomikos rezidentai jas teikia kitos šalies ekonomikos rezidentams. Transporto paslaugas galima skirstyti pagal:

a) transporto rūšį, pvz., į jūrų, oro ar kitą transportą. *Kitą transportą* galima skirstyti smulkiau į geležinkelių, kelių, vidaus vandens kelių transportą, vamzdyninį transportą, kosminį transportą ar elektros perdavimą;

▼M4

b) vežamus objektus, pvz., keleivius ar krovinius arba kitus (įtraukiant papildomas ir pagalbines paslaugas, pvz., konteinerių krovimą ir iškrovimą, saugojimą ir sandėliavimą, pakavimą ir perpakavimą, transporto priemonių valymą uostuose ir oro uostuose).

2.3.1. **Jūrų transportas**

Apima visas jūrų transporto paslaugas. Skirstytina į *Keleivinį jūrų transportą*, *Krovininį jūrų transportą* ir *Kitą jūrų transportą*.

2.3.2. **Oro transportas**

Apima visas teikiamas oro transporto paslaugas. Skirstytina į *Keleivinį oro transportą*, *Krovininį oro transportą* ir *Kitą oro transportą*.

2.3.3. **Kitos transporto rūšys**

Apima visas ne jūrų ir ne oro transporto paslaugas. Skirstytina į *Keleivinį*, *Krovininį* ir *Kitą*. *Kito transporto* duomenys papildomai skirstomi taip:

2.3.3.1. **Kosminis transportas** apima palydovų paleidimą, komercinių įmonių vykdomą pagal palydovų savininkų (pvz., telekomunikacijų įmonių) užsakymą, ir kitą kosminės įrangos operatorių veiklą, pvz., krovinių arba asmenų pervežimą mokslinių tyrimų reikmėms. Taip pat įtraukiamos kosminio keleivinio transporto paslaugos ir iš vienos šalies ekonomikos atliekami mokėjimai už jų rezidentų priėmimą į kitos šalies ekonomikos kosminio transporto priemones.

2.3.3.2. **Geležinkelių transporto** paslaugos apima vežimą traukiniais. Skirstytina smulkiau į *Keleivinį*, *Krovininį* ir *Kitą geležinkelių transportą*.

2.3.3.3. **Kelių transportas** apima vežimą sunkvežimiais, savivarčiais, autobusais ir tolimojo susisiekimo autobusais. Skirstytina smulkiau į *Keleivinį*, *Krovininį* ir *Kitą kelių transportą*.

2.3.3.4. **Vidaus vandens kelių transportas** yra susijęs su tarptautiniu vežimu upėmis, kanalais ir ežerais. Įtraukiami vienos šalies vidaus ir bendrai dviejų ar daugiau šalių naudojami vandens keliai. Skirstytina smulkiau į *Keleivinį*, *Krovininį* ir *Kitą vidaus vandens kelių transportą*.

2.3.3.5. **Vamzdyninis transportas** apima tarptautinį krovinių, pvz., naftos ir susijusių produktų, vandens ir dujų, transportavimą vamzdynais. Neįtraukiamos skirstymo paslaugos, paprastai teikiamos per pastotes vartotojams (jos įtraukiamos į *Kitur neįtrauktas kitas verslo paslaugas*) ir perduotų produktų vertė (įtraukiama į *Bendrąją prekybą*).

2.3.3.6. **Elektros perdavimas** apima aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tarpusavyje sujungtų linijų tinklu paslaugas ir susijusią įrangą tarp tiekimo taško ir transformavimo taško, kur elektros energija transformuojamą į žemos įtampos energiją, tinkamą teikti vartotojams ar kitoms elektros sistemoms. Taip pat įtraukiami mokėjimai už elektros perdavimą, kai jis atskirtas nuo gamybos ir skirstymo procesų. Elektros energijos teikimas neįtraukiamas. Taip pat neįtraukiamos elektros skirstymo paslaugos (jos įtraukiamos į *Kitas verslo paslaugas*, *Kitur neįtrauktas kitas verslo paslaugas*).

▼M4

2.3.3.7. **Kitos pagalbinės ir papildomos transporto paslaugos** apima visas transporto paslaugas, kurios negali būti priskirtos prie jokių išvardytų transporto paslaugų.

2.3.4. **Pašto ir pasiuntinių (kurjerių) paslaugos**

Pašto ir pasiuntinių (kurjerių) paslaugos apima laiškų, laikraščių, periodinių leidinių, brošiūrų, kitų leidinių, siuntinių ir paketų surinkimo, vežimo ir pristatymo paslaugas, įskaitant pašto skyriuose teikiamas paslaugas ir pašto dėžučių nuomos paslaugas.

2.4. **Kelionės**

Kelionių kreditai apima nerezidentų įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas asmeniniam naudojimui ar perleidimui, kurias jie įsigijo iš tam tikros šalies ekonomikos lankydamiesi toje šalyje. Kelionių debetai apima rezidentų įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas asmeniniam naudojimui ar perleidimui, kurias jie įsigijo iš kitų šalių ekonomikos lankydamiesi tose šalyse. Kelionės apima vietinį nerezidentų vežimą (t. y. vežimo paslaugas lankomoje šalyje, kurias teikia tos ekonomikos šalies rezidentas), bet neapima tarptautinio vežimo (kuris įtraukiamas į *Keleivinį transportą*). Taip pat neįtraukiamos prekės, kurias keliautojas nusipirko perparduoti savo šalies ekonomikoje arba bet kurios kitos šalies ekonomikoje. *Kelionės* skirstomos į du pogrupius: *Dalykines keliones* ir *Asmenines keliones*.

2.4.1. **Dalykinės kelionės**

Dalykinių kelionių straipsniai priskiriamos darbo reikalais keliaujančių asmenų įsigyjamos prekės ir paslaugos. Taip pat įtraukiamos sezoninių, pasienio ir kitų darbuotojų, kurie yra nerezidentai tos šalies ekonomikoje, kurioje jie yra įdarbinti, įsigyjamos asmeninio naudojimo prekės ir paslaugos. Dalykinių kelionių straipsnis smulkiau skirstomas į *Pasienio ir sezoninių arba kitų trumpalaikių darbuotojų įsigyjamas prekes* ir *Kitas dalykines keliones*.

2.4.1.1. **Sezoninių, pasienio ir kitų trumpalaikių darbuotojų įsigyjamų prekių ir paslaugų** straipsniui priskiriamos sezoninių, pasienio ir kitų darbuotojų, kurie yra nerezidentai toje ekonomikoje, kurios šalyje jie yra įdarbinti ir kurių darbdavys yra tos ekonomikos rezidentas, įsigytos asmeninio naudojimo prekės ir paslaugos.

2.4.1.2. **Kitų dalykinių kelionių** straipsniui priskiriamos visos dalykinių kelionių išlaidos, nepatirtos pasienio, sezoninių ar kitų trumpalaikių darbuotojų.

2.4.2. **Asmeninės kelionės**

Asmeninių kelionių straipsniui priskiriamos prekės ir paslaugos, įsigytos keliautojų, vykstančių į užsienį ne darbo reikalais, pvz., atostogų, dalyvavimo laisvalaikio organizavimo ar kultūros veikloje, susitikti su draugais ir giminėmis, maldininkų kelionių, švietimo ir su sveikatos priežiūra susijusiais tikslais. *Asmeninių kelionių* straipsnis skirstomas į tris pogrupius: *Su sveikatos priežiūra susijusios išlaidos, Su švietimu susijusios išlaidos* ir *Kitas asmenines keliones*.

2.4.2.1. **Su sveikatos priežiūra susijusios išlaidos** yra bendros asmenų, keliaujančių gydytis, išlaidos.

2.4.2.2. **Su švietimu susijusios išlaidos** yra bendros studentų išlaidos.

2.4.2.3. **Kitų asmeninių kelionių** straipsniui priskiriamos visi *Asmeninių kelionių* duomenys, neįtraukti į *Su sveikatos priežiūra susijusias išlaidas* ar *Su švietimu susijusias išlaidas*.

▼M4

2.5. **Statyba**

Statyba yra ilgalaikio turto – pastatų, inžinerinio pobūdžio žemės gerinimo ir kitų inžinerinių statinių (įskaitant kelius, tiltus, užtvankas ir kt.) – kūrimas, renovavimas, remontas arba išplėtimas. Taip pat įtraukiami susiję įrengimo ir montavimo darbai, statybvietės parengimas ir bendrojo pobūdžio statyba, specializuotos paslaugos, pvz., dažymas, vandentiekio ir griovimo darbai, bei statybos projektų valdymas. Į tarptautinę prekybą paslaugomis įtrauktos statybų sutartys paprastai yra trumpalaikio pobūdžio. Įmonės nerezidentės sudarytam didelio masto statybos projektui, kuriam užbaigti reikėtų metų ar ilgesnio laikotarpio, paprastai reikėtų įsteigti filialą rezidentą.

Statybos straipsnį galima smulkiau skirstyti į *Statybą užsienyje* ir *Statybą duomenis rengiančios šalies ekonomikoje*.

2.5.1. **Statyba užsienyje**

Statybos užsienyje straipsniui priskiriamos duomenis rengiančios šalies ekonomikos įmonių rezidenčių teikiamas statybos paslaugas nerezidentams (kreditas / eksportas) ir prekes bei paslaugas, kurias statybos įmonės perka iš priimančiosios šalies ekonomikos (debetas / importas).

2.5.2. **Statyba duomenis rengiančios šalies ekonomikoje**

Apima statybos paslaugas, kurias duomenis rengiančios šalies ekonomikos rezidentams teikia nerezidentų statybos įmonės (debetas), ir prekes bei paslaugas, kurias nerezidentų įmonės įsigyja duomenis teikiančios šalies ekonomikoje (kreditas).

2.6. **Draudimo ir pensijų paslaugos**

Draudimo ir pensijų paslaugos apima: *Tiesioginio draudimo, Perdraudimo, Pagalbinių draudimo paslaugų* bei *Pensijų ir standartinių garantijų* straipsnius. Tiesioginis draudimas smulkiau skirstomas į *Gyvybės*, *Krovinių* ir *Kitą tiesioginį draudimą*. Pensijos ir standartinės garantijos smulkiau skirstomos į *Pensijų paslaugas* ir *Standartinių garantijų paslaugas*. Šios paslaugos įvertinamos arba įkainojamos atsižvelgiant ne į bendrą draudimo įmokų vertę, o į paslaugos mokesčius, įskaičiuotus į bendrą draudimo įmoką.

2.6.1. **Gyvybės draudimas**

Asmenys, turintys gyvybės draudimo liudijimus, moka draudikui reguliarias įmokas (arba vienkartinę įmoką), už kurias draudikas garantuoja sumokėti draudėjui sutartą minimalią sumą arba anuitetą nustatytą datą arba draudėjo mirties atveju, jeigu tai atsitinka anksčiau. Terminuotasis gyvybės draudimas, kai išmokos mokamos tik mirties atveju ir jokiomis kitomis aplinkybėmis, į šią kategoriją neįtraukiamas, o įtraukiamas į *Kitą tiesioginį draudimą*.

2.6.2. **Krovinių draudimas**

Krovinių draudimo paslaugos susijusios su draudimu, taikomu importuojamoms arba eksportuojamoms prekėms, atsižvelgiant į prekių FOB kainos apskaičiavimą ir krovinių gabenimą.

2.6.3. **Kitas tiesioginis draudimas**

Kitam tiesioginiam draudimui priskiriamas visų formų nukentėjimo nuo nelaimingų atsitikimų draudimas. Įtraukiami: terminuotasis gyvybės draudimas; draudimas nuo nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimas (nebent jie teikiami kaip vyriausybės vykdomos socialinės apsaugos sistemos dalis); jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas; turto draudimas nuo gaisro ir kitos žalos; piniginio nuostolio draudimas; bendrosios civilinės atsakomybės draudimas ir kitos draudimo paslaugos, pvz., kelionių draudimas ir su paskolomis ir kredito kortelėmis susijęs draudimas.

▼M4

2.6.4. **Perdraudimas**

Perdraudimas yra dalinis draudimo rizikos perdavimas, dažnai – specialioms įmonėms už proporcingą draudimo įmokos pajamų dalį. Perdraudimo sandoriai gali būti siejami su draudimo paketais, kuriais draudžiama nuo kelių tipų rizikos.

2.6.5. **Pagalbinės draudimo paslaugos**

Apima su draudimo ir pensijų fondų operacijomis glaudžiai susijusius sandorius. Įtraukiami agentų komisiniai, draudimo agentų ir agentūrų paslaugos, draudimo ir pensijų konsultacijų paslaugos, vertinimo ir išmokėtinos sumos nustatymo paslaugos, aktuarijų paslaugos, (jūrų ir oro transporto priemonių turto) gelbėjimo administravimo paslaugos, kontrolės ir stebėsenos paslaugos, susijusios su nuostolių atlyginimo ir kompensavimo paslaugomis.

2.6.6. **Pensijų paslaugos**

Pensijų paslaugos apima fondų, įsteigtų pensijų pajamoms ir išmokoms dėl mirties ar negalios teikti, paslaugas, valdžios sektoriaus ar draudimo bendrovių darbuotojų vardu teikiamas konkrečioms darbuotojų grupėms.

2.6.7. **Standartinių garantijų paslaugos**

Standartinių garantijų paslaugos yra su standartinių garantijų sistemomis susijusios paslaugos. Pagal šiuos susitarimus viena šalis (garantas) įsipareigoja padengti skolintojo nuostolius, jei paskolos gavėjas nevykdytų įsipareigojimų. Standartinių garantijų pavyzdžiai – eksporto kredito garantijos ir studentų paskolų garantijos.

2.7. **Finansinės paslaugos**

Finansinės paslaugos apima finansinį tarpininkavimą ir pagalbines paslaugas, išskyrus draudimo ir pensijų fondų paslaugas, kurias paprastai teikia bankai ar kitos finansų bendrovės.

2.7.1. **Aiškiai įkainotos ir kitos finansinės paslaugos**

Už daugelį finansinių paslaugų nustatomos aiškiai įkainotos mokesčių sumos, kurių nereikia specialiai apskaičiuoti. Jos apima indėlių priėmimo ir skolinimo mokesčius, mokesčius už vienkartines garantijas, mokesčius ar baudas už prieš terminą ar pavėluotai grąžintas sumas, sąskaitų tvarkymo mokesčius, akredityvų, kreditinių kortelių paslaugų mokesčius, su finansine nuoma, faktoringu, finansinių priemonių emisijos platinimu ir mokėjimų tarpuskaita susijusius komisinius ir mokesčius. Taip pat įtraukiamos finansinių konsultacijų paslaugos, finansinio turto ar luitų saugojimas, finansinio turto valdymas, stebėsenos paslaugos, likvidumo teikimo paslaugos, rizikos prisiėmimo paslaugos (išskyrus draudimą), susijungimo ir įsigijimo paslaugos, kredito reitingo paslaugos, biržos prekybos paslaugos ir patikos paslaugos. Finansinių priemonių makleriai už jų teikiamas paslaugas gali nustatyti visą mokestį ar jo dalį, naudodami pirkimo ir pardavimo kainų skirtumą. Į aiškiai įkainotas ir kitas finansines paslaugas įtraukiama pirkimo ir pardavimo sandorių marža.

2.7.2. **Netiesiogiai apskaičiuotos finansinio tarpininkavimo paslaugos (NAFTAP)**

Faktinė palūkanų norma gali apimti pajamų elementą ir mokestį už paslaugą. Skolintojai ir indėlius priimantys subjektai veikia nustatydami savo indėlininkams palūkanų normas, kurios yra žemesnės už normas, kurias jie nustato savo skolininkams. Susidariusius palūkanų normų skirtumus finansų bendrovės naudoja savo išlaidoms padengti ir veiklos pelnui gauti. Pagal nusistovėjusią praktiką šie netiesioginiai mokesčiai už palūkanas taikomi tik paskoloms ir indėliams ir tik tuo atveju, kai šias paskolas teikia arba indėlius priima finansų bendrovės.

▼M4

2.8. **Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai**

Niekur kitur nenurodyti naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčiai apima:

a) naudojimosi nuosavybės teisėmis (pvz., patentais, prekių ženklais, autorių teisėmis, gamybos technologijomis ir pramoniniu dizainu, įskaitant komercines paslaptis ir franšizę) mokesčius. Šios teisės gali atsirasti dėl mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros, taip pat dėl rinkodaros, ir

b) mokesčius už licencijas, skirtas atgaminti arba platinti sukurtų originalų arba prototipų intelektinę nuosavybę (pvz., autorių teises į knygas ir rankraščius, kompiuterių programinę įrangą, kinematografijos kūrinius ir garso įrašus) ir gretutines teises (pvz., tiesioginius pasirodymus ir televiziją, kabelinę televiziją ar palydovines transliacijas).

2.9. **Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos**

Kompiuterių ir telekomunikacijų paslaugos apibrėžiamos pagal paslaugos pobūdį, ne pagal teikimo būdą.

2.9.1. **Telekomunikacijų paslaugos**

Telekomunikacijų paslaugos apima garso, vaizdo ar kitos informacijos perdavimą telefonu, teleksu, telegramomis, radiju, televizijos kabeliais ir transliavimu, palydovu, elektroniniu paštu, faksimilinio ryšio paslaugomis ir kt., įskaitant verslo tinklo paslaugas, telekonferencijų ir papildomas paslaugas. Jos neapima pačios perduodamos informacijos vertės. Taip pat įtraukiamos mobiliojo ryšio paslaugos, interneto ir tiesioginės prieigos paslaugos, įskaitant suteikiamą prieigą prie interneto. Neįtraukiamos telefono tinklo įrangos montavimo paslaugos, kadangi jos įtraukiamos į *Statybą* ir duomenų bazių paslaugos (įtraukiamos į *Informacines paslaugas*).

2.9.2. **Kompiuterių paslaugos**

Apima su techanine ir (arba) programine įranga susijusias paslaugas bei duomenų apdorojimo paslaugas. Taip pat įtraukiamos techninės ir programinės įrangos konsultacinės ir diegimo paslaugos; kompiuterių ir išorinės įrangos priežiūra ir remontas; duomenų atkūrimo paslaugos, patarimų teikimas ir pagalba su kompiuterių išteklių valdymu susijusiais atvejais; analizė, dizainas ir sistemų programavimas – jų parengimas darbui (įskaitant tinklalapių kūrimą ir dizainą), taip pat techninės konsultacijos dėl programinės įrangos; licencijos naudoti neadaptuotą programinę įrangą; adaptuotos programinės įrangos kūrimas, gamyba, tiekimas ir susijusių dokumentų rengimas, įskaitant konkretiems vartotojams sukurtas operacines sistemas; sistemų priežiūra ir kitos papildomos paslaugos, pvz., mokymai, teikiami kaip konsultacijų dalis; duomenų apdorojimo paslaugos, pvz., duomenų įvestys, lentelių sudarymas ir naudojimasis kompiuterių sistema skirtingoms operacijoms atlikti vienu metu; tinklalapio išteklių nuomos paslaugos (t. y. vietos interneto serveryje suteikimas kliento tinklalapiams) ir kompiuterių įrenginių valdymas. Neįtraukiami mokesčiai už licencijas, skirtas programinei įrangai atgaminti ir (arba) platinti, kadangi jie įtraukiami į *Niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius*. Kompiuterių ilgalaikė nuoma (be operatoriaus paslaugų) įtraukiama į *Veiklos nuomos paslaugas*.

2.9.3. **Informacinės paslaugos**

Apima: *Naujienų agentūrų paslaugas* ir *Kitas informacines paslaugas*.

2.9.3.1. **Naujienų agentūrų paslaugos** apima pranešimų, nuotraukų ir apybraižų teikimą žiniasklaidos priemonėms.

▼M4

2.9.3.2. **Kitos informacinės paslaugos** apima duomenų bazės paslaugas (duomenų bazės parengimą, duomenų laikymą ir duomenų bei duomenų bazių platinimą, įskaitant katalogus ir adresų sąrašus), teikiamas prijungties režimu, ir per magnetines, optines arba spausdintines priemones; Taip pat įtraukiamos tiesioginės, nedidelės apimties laikraščių ir periodinių leidinių prenumeratos, įskaitant prenumeratas paštu, elektroninėmis arba kitomis priemonėmis; kito internetinio turinio teikimo paslaugos; bibliotekų bei archyvų paslaugos. Didelės apimties laikraščiai ir periodiniai leidiniai įtraukiami į bendrąją prekybą. Parsisiųsdintas turinys, išskyrus programinę įrangą (įtraukiamą į *Kompiuterių paslaugas*) arba garso ar vaizdo turinį (įtraukiamą į *Garso ir vaizdo bei susijusias paslaugas*) įtraukiamas į *Informacines paslaugas*.

2.10. **Kitos verslo paslaugos**

Šios paslaugos apima: *Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugas*, *Profesines ir konsultacines valdymo paslaugas*, *Technines, su prekyba susijusias* ir *Kitas verslo paslaugas*.

2.10.1. **Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos**

Mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos apima paslaugas, susijusias su moksliniais tyrimais, taikomaisiais moksliniais tyrimais ir eksperimentiniu naujų produktų kūrimu ir procesų rengimu. Iš esmės į šią kategoriją įtraukiama ši tiksliųjų, socialinių ir humanitarinių mokslų veikla, įskaitant valdymo sistemų plėtojimą, susijusį su technologijų pažanga. Taip pat įtraukiami komerciniai moksliniai tyrimai, susiję su elektronikos gaminiais, vaistais ir biotechnologijomis.

Šios paslaugos apima: *1) Sistemingą veiklą, kuria siekiama padidinti turimas žinias* ir 2) *Kitas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugas.*

2.10.1.1. **Sisteminga veikla, kuria siekiama padidinti turimas žinias**, apima: a) *Adaptuotų ir neadaptuotų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugų teikimą* ir b) *Nuosavybės teisių, susijusių su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra, pardavimą*.

2.10.1.1.a. **Adaptuotų ir neadaptuotų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugų teikimas** apima mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugas, teikiamas pagal užsakymą (adaptuotų) ir neadaptuotų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugų plėtojimą, išskyrus nuosavybės teisių pardavimą (priskiriamą 2.10.1.1.b.) ir su atgaminimo ar platinimo licencijomis susijusį pardavimą (įtraukiamas į *Niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius*).

2.10.1.1.b. **Nuosavybės teisių, susijusių su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra, pardavimas** apima *Patentus*, *Autorių teises, susijusias su moksliniais tyrimais ir technologine plėtra*, *Gamybos technologijas ir pramoninį dizainą* (*įskaitant komercines paslaptis*).

2.10.1.2. **Kitos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos** apima kitą su produktų ir (arba) procesų plėtojimu susijusią veiklą.

2.10.2. **Profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos**

Profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos apima: 1) teisines paslaugas, apskaitos, konsultacines valdymo, valdymo paslaugas ir ryšių su visuomene paslaugas ir 2) reklamos, rinkos tyrimų ir viešosios nuomonės apklausų paslaugas.

▼M4

2.10.2.1. **Teisinės, apskaitos, konsultacinės valdymo ir ryšių su visuomene paslaugos apima:**

a) *Teisines paslaugas*; b) *Apskaitos, audito, buhalterinės apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugas*; c) *Verslo ir konsultacinės valdymo bei ryšių su visuomene paslaugas.*

2.10.2.1.a. **Teisinės paslaugos** apima teisines patariamąsias ir atstovavimo bet kokiose teisinėse, teisminėse ar įstatyminėse procedūrose paslaugas; teisinių dokumentų ir priemonių rengimo paslaugas; konsultacijas tikrumo patvirtinimo klausimais; sąlyginio deponavimo ir ginčų sprendimo paslaugas.

2.10.2.1.b. **Apskaitos, audito, buhalterinės apskaitos ir mokesčių konsultacijų paslaugos** apima įmonių ir kitų subjektų komercinių sandorių įrašų rengimo paslaugas; apskaitos įrašų ir finansinių ataskaitų tikrinimo paslaugas; įmonių mokesčių planavimą ir konsultacijas ir mokesčių dokumentų rengimą.

2.10.2.1.c. **Verslo ir konsultacinės valdymo bei ryšių su visuomene paslaugos** apima įmonėms teikiamas patariamąsias, rekomendacines ir veiklos pagalbos paslaugas, susijusias su verslo politika bei strategija ir bendruoju organizacijos veiklos planavimu, struktūros nustatymu ir kontrole. Įtraukiami valdymo mokesčiai, valdymo auditas; konsultavimas rinkos valdymo, žmogiškųjų išteklių, gamybos valdymo ir projektų valdymo klausimais; taip pat patariamosios, rekomendacijų teikimo ir su veikla susijusios paslaugos, skirtos klientų įvaizdžiui ir jų ryšiams su visuomene ir kitomis institucijomis gerinti.

2.10.2.2. **Reklamos, rinkos tyrimų ir viešosios nuomonės apklausos paslaugos** apima reklamos agentūrų teikiamas reklamos dizaino, kūrybines ir rinkodaros paslaugas; skelbimą žiniasklaidos priemonėse, įskaitant reklamos ploto pirkimą ir pardavimą; prekybos mugių teikiamas parodų paslaugas; produktų pardavimo skatinimą užsienyje; rinkos tyrimus, tiesioginę rinkodarą telefonu ir įvairias viešosios nuomones apklausas.

2.10.3. **Techninės, su prekyba susijusios ir kitos verslo paslaugos**

Šios paslaugos apima:) *Architektūros, inžinerijos, mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugas*, 2) *Atliekų tvarkymo ir nukenksminimo, žemės ūkio ir kasybos paslaugas*, 3) *Veiklos nuomos paslaugas*, 4) *Su prekyba susijusias paslaugas* ir 5) *Niekur kitur nenurodytas kitas verslo paslaugas*.

2.10.3.1. **Architektūros, inžinerijos, mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugos**

Šios paslaugos apima: a) *Architektūros paslaugas*, b) *Inžinerijos paslaugas*, c) *Mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugas*.

2.10.3.1.a. **Architektūros paslaugos** apima su pastatų projektavimu susijusius sandorius.

2.10.3.1.b. **Inžinerijos paslaugos** apima mechanizmų, medžiagų, priemonių, konstrukcijų, procesų ir sistemų projektavimą, plėtojimą ir naudojimą. Teikiant tokio pobūdžio paslaugas rengiami projektai, planai ir tyrimai, susiję su inžinerijos projektais. Kasybos inžinerijos paslaugos neįtraukiamos (jos įtraukiamos į *Su kasyba ir naftos bei dujų gavyba susijusias paslaugas*).

2.10.3.1.c. **Mokslo ir kitos techninės veiklos paslaugos** apima žvalgybos; žemėlapių sudarymo; produktų bandymo ir sertifikavimo bei techninių patikrų paslaugas.

▼M4

2.10.3.2. **Atliekų tvarkymo ir nukenksminimo, žemės ūkio ir kasybos paslaugos**

Šios paslaugos apima: a) *Atliekų tvarkymą ir nukenksminimą*, b) *Su žemės ūkiu, miškininkyste ir žuvininkyste susijusias paslaugas*, c) *Su kasyba ir naftos bei dujų gavyba susijusias paslaugas.*

2.10.3.2.a. **Atliekų tvarkymo ir nukenksminimo paslaugos** apima atliekų kaupimo ir šalinimo, valymo, nuotekų šalinimo ir kitas aplinkos apsaugos paslaugas. Jos taip pat apima su aplinkosauga susijusias paslaugas, pvz., anglies dioksido kompensacinių vienetų teikimą arba anglies dioksido sekvestraciją, jei šios paslaugos nepriskirtos konkretesnei kategorijai.

2.10.3.2.b. **Su žemės ūkiu, miškininkyste ir žuvininkyste susijusios paslaugos** apima žemės ūkio paslaugas, kurios būdingos žemės ūkiui, kaip antai žemės ūkio technikos su vairuotoju (įgula) teikimo, derliaus nuėmimo, grūdų valymo, kenkėjų naikinimo, gyvulių laikymo, priežiūros ir auginimo paslaugas. Taip pat čia įtraukiama medžioklė, gaudymas spąstais, miškininkystė, medienos ruoša, žvejyba ir veterinarijos paslaugos.

2.10.3.2.c. **Su kasyba ir naftos bei dujų gavyba susijusios paslaugos** apima kasybos paslaugas, teikiamas naftos ir dujų telkiniuose, įskaitant gręžimą, gręžimo bokštų statybos, remonto ir išmontavimo paslaugas bei naftos ir dujų gręžinių apsauginių vamzdžių cementavimą. Taip pat įtraukiamos naudingųjų iškasenų žvalgymui ir tyrimui būdingos paslaugos, taip pat kasybos inžinerija ir geologiniai tyrimai.

2.10.3.3. **Veiklos nuomos paslaugos**

Veiklos nuoma – pagaminto turto nuoma pagal susitarimą, kad nuomininkas gali naudotis materialiuoju turtu, neprisiimdamas didžiosios dalies su nuosavybės teisėmis susijusios rizikos ir naudos. Veiklos nuoma galima vadinti statinių ar įrangos nuomą. Veiklos nuomos paslaugos apima laivų, orlaivių ir transporto įrangos ilgalaikės nuomos (nuomos) ir frachtavimo (be įgulos) paslaugas. Be to, įtraukiami veiklos nuomos mokėjimai, susiję su kitų rūšių įranga (be operatoriaus), įskaitant kompiuterius ir telekomunikacijų įrangą. Licencijų mokėjimai už teisę naudotis nematerialiuoju turtu, pvz., programine įranga, intelektine nuosavybe ir pan., įtraukiami ne į veiklos nuomos paslaugas, o konkrečiai veiklai skirtas kategorijas (pvz., *Kompiuterių paslaugas*, *Niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius* ir pan.). Veiklos nuomos paslaugoms nepriskiriama telekomunikacijų linijų arba pajėgumo ilgalaikė nuoma (priskiriama *Telekomunikacijų paslaugoms*); laivų ir orlaivių su įgula nuoma (priskiriama *Transporto paslaugoms*) ir su kelionėmis susijusios nuomos paslaugos (priskiriamos *Kelionėms*).

2.10.3.4. **Su prekyba susijusios paslaugos**

Su prekyba susijusios paslaugos apima komisinius už prekių ir paslaugų sandorius, mokėtinus prekybos agentams, prekybos tarpininkams, prekiautojams, aukcionų rengėjams ir komisionieriams. *Su prekyba susijusios paslaugos* neapima frančizės mokesčių (jie įtraukiami į *Niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius*); finansinių priemonių maklerių paslaugų (jos įtraukiamos į *Finansines paslaugas*); draudimo brokerių paslaugų (jos įtraukiamos į *Pagalbines draudimo paslaugas*) ir su transportu susijusių mokesčių, pvz., agentūrų komisinių (jie įtraukiami į *Transportą*).

2.10.3.5. **Niekur kitur nenurodytos kitos verslo paslaugos**

Kitos verslo paslaugos apima su vandens, garo, dujų ar kitų naftos produktų skirstymu susijusias paslauga ir oro kondicionavimą, jei šios paslaugos atskirtos nuo tiekimo paslaugų; personalo įdarbinimo, apsaugos ir tyrimų paslaugas; vertimą raštu ir žodžiu; fotografijos paslaugas; leidybą; pastatų valymą ir nekilnojamojo turto operacijų paslaugas.

▼M4

2.11. **Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos**

Šios paslaugos apima *Garso ir vaizdo bei susijusias paslaugas* ir *Kitas asmenines, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugas*.

2.11.1. **Garso ir vaizdo bei susijusios paslaugos**

Šias paslaugas galima skirstyti smulkiau į *Garso ir vaizdo paslaugas* ir *Su kūryba susijusias paslaugas*. Šios paslaugos apima paslaugas ir susijusius mokesčius už filmų gamybą (juostoje arba vaizdajuostėje), radijo ir televizijos programas (tiesiogines arba įrašytas) ir muzikos įrašus. Įtraukiama garso ir vaizdo bei susijusių produktų nuoma bei prieiga prie koduotų televizijos kanalų (pvz., kabelinės arba palydovinės paslaugos); masinės gamybos garso ir vaizdo produktai, įsigyti ar parduoti nuolatiniam naudojimui, kurie pristatomi elektronine forma (atsisiųsti); atlikėjų (aktorių, muzikantų, šokėjų), autorių, kompozitorių ir kt. gauti mokesčiai. Neįtraukiami su garso ir vaizdo produktų atgaminimu ir (arba) platinimu susiję mokesčiai ir licencijos, kadangi jie įtraukiami į *Niekur kitur nenurodytus naudojimosi intelektine nuosavybe mokesčius*.

2.11.2. **Kitos asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos**

Šios paslaugos apima: a) *Švietimo paslaugas*, b) *Sveikatos priežiūros paslaugas*, c) *Paveldo ir poilsio organizavimo paslaugas* ir d) *Kitas asmenines paslaugas*.

2.11.2.a. **Švietimo paslaugos** apima tarp rezidentų ir nerezidentų teikiamas paslaugas, susijusias su švietimu, kaip antai nuotolinio mokymo kursai, mokymas per televiziją arba internetą, taip pat mokytojų ir kt. priimančiosios šalies ekonomikoje teikiamas paslaugas.

2.11.2.b. **Sveikatos priežiūros paslaugos** apima gydytojų, slaugytojų ir kito viduriniojo medicinos personalo teikiamas paslaugas, taip pat laboratorinių tyrimų ir panašias paslaugas, nesvarbu, ar teikiamas nuotoliniu būdu, ar vietoje. Neįtraukiamos visos keliautojų išlaidos, susijusios su švietimu ir sveikatos priežiūra (jos įtraukiamos į *Keliones*).

2.11.2.c. **Paveldo ir poilsio organizavimo paslaugos** apima paslaugas, susijusias su muziejais ir kita kultūros, sporto, lošimo ir poilsio organizavimo veikla, išskyrus paslaugas, susijusias su asmenimis, nesančiais tos šalies ekonomikos rezidentais (jos įtraukiamos į *Keliones*).

2.11.2.d. **Kitos asmeninės paslaugos** apima socialines paslaugas, namų ūkių paslaugas ir pan.

2.12. **Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos**

Tai likutinė kategorija, apimanti valdžios sektoriaus prekių ir paslaugų sandorius (įskaitant tarptautinių organizacijų), kurių negalima priskirti jokiems kitiems straipsniams. Įtraukiami visi anklavų, pvz., ambasadų, konsulatų, karinių bazių ir tarptautinių organizacijų, sandoriai (ir prekių, ir paslaugų) su šalių, kuriose yra anklavai, ekonomikos rezidentais. Neįtraukiami anklavų sandoriai su namų ekonomikos šalies rezidentais. Priklausomai nuo sandorį vykdančio valdžios sektoriaus vieneto, šį straipsnį galima smulkiau skirstyti į prekes ir paslaugas, kurių sandorius vykdo *Ambasados ir konsulatai*, *Kariniai daliniai ir įstaigos*, bei į *Niekur kitur nenurodytas kitas valdžios sektoriaus prekes ir paslaugas*.

3. **PIRMINĖS PAJAMOS**

Pirminėms pajamoms priskiriamos pajamos, kurias instituciniai vienetai gauna (sukaupia) už jų indėlį į gamybos procesą, už suteiktą finansinį turtą arba už gamtos išteklių nuomą kitiems instituciniams vienetams. Jos apima *Darbo pajamas*, *Investicijų pajamas* ir *Kitas pirmines pajamas*.

▼M4

3.1. **Darbo pajamos (D1)**

Darbo pajamos į sąskaitas įtraukiamos, kai darbdavys (gamybos vienetas) ir darbuotojas yra skirtingų šalių ekonomikos rezidentai. Šalyje, kurios ekonomikos rezidentai yra gamybos vienetai, darbo pajamos yra visas atlygis (įskaitant darbdavių mokamas įmokas socialinės apsaugos sistemoms arba privatiems draudimo ar pensijų fondams) grynaisiais pinigais arba natūra, kurį įmonės rezidentės turi sumokėti darbuotojams nerezidentams už darbą, kurį jie atliko per atskaitinį laikotarpį. Šalies ekonomikos darbuotojų rezidentų darbo pajamos yra visas atlygis grynaisiais pinigais arba natūra, kurį jie turi gauti iš įmonių nerezidenčių už darbą, kurį jie atliko per atskaitinį laikotarpį. Svarbu nustatyti, ar darbdavį ir darbuotoją sieja darbo santykiai; jei ne – mokėjimas yra paslaugų pirkimas.

3.2. **Investicijų pajamos**

Investicijų pajamos yra pajamos, gautos iš rezidento disponuojamo išorės finansinio turto (kreditas) ir, atitinkamai, pajamos, gautos iš nerezidento disponuojamo finansinio turto rezidento šalyje (debetas). Investicijų pajamos apima nuosavybės priemonių pajamas (*Dividendus*, *Mokėjimus iš kvazibendrovių pajamų*, *Reinvesticijas*) ir skolos priemonių pajamas (*Palūkanas*), ir investicijų pajamas, priskirtinas draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemų liudijimų turėtojams.

Mokėjimų balanse investicijų pajamos taip pat klasifikuojamos pagal pagrindinių investicijų funkcijų kategorijas – į *Tiesioginių investicijų*, *Portfelinių investicijų*, *Kitų investicijų* arba *Oficialiųjų tarptautinių atsargų pajamas*, ir dar paskirstomos pagal investicijų tipą. Investicijų apibrėžtys pagal funkcines kategorijas pateikiamos prie finansinės sąskaitos.

Jeigu juos galima nustatyti atskirai, turimų (kapitalo) dalių pelnas ir nuostoliai klasifikuojami ne kaip investicijų pajamos, o kaip investicijų vertės pokyčiai dėl rinkos kainų pasikeitimo. Grynieji srautai, susiję su palūkanų normos išvestinėmis priemonėmis, įtraukiami tik į finansinės sąskaitos *Išvestinių finansinių priemonių* straipsnį.

3.2.1. **Palūkanos (D41)**

Palūkanos – investicinės pajamos iš tam tikros rūšies finansinio turto, būtent indėlių (AF2), skolos vertybinių popierių (AF3), paskolų (AF4) ir kitų gautinų sumų (AF8), kurias savininkai turi gauti už finansinio turto perdavimą disponuoti kitam instituciniam vienetui. Į palūkanas taip pat įtraukiamos turimų specialiųjų skolinimosi teisių (SST) ir SST paskirstymo pajamos. Į pirminių pajamų sąskaitą įtraukiamos „grynosios palūkanos“, iš „faktinių palūkanų“ pašalinant NAFTAP komponentą. Palūkanų pajamos įtraukiamos remiantis kaupiamuoju principu.

3.2.2. **Bendrovių paskirstomosios pajamos (D42)**

3.2.2.1. **Dividendai (D421)**

Dividendai – pajamos, paskirstytos nuosavybės akcijų savininkams už lėšų perdavimą disponuoti bendrovėms. Dividendai įtraukiami tuo metu, kai akcijos nurodomos be dividendų.

3.2.2.2. **Mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų (D422)**

Mokėjimai iš kvazibendrovių (nekorporuotų įmonių, kurios veikia kaip bendrovės, pvz., filialai, žemės ir kitų gamtinių išteklių, kurie priklauso nerezidentams, sąlyginiai vienetai rezidentai, bendros įmonės, patikos fondai ir kt.) pajamų – sumos, kurias kvazibendrovių savininkai savo reikmėms išima iš jiems priklausančių kvazibendrovių pelno. Mokėjimai iš kvazibendrovių pajamų įtraukiami tada, kai jie faktiškai įvyksta.

▼M4

3.2.3. **Reinvestuotos tiesioginių užsienio investicijų pajamos (D43)**

Reinvesticijos – tiesioginių investuotojų pajamų dalis, proporcinga jų turimos nuosavybės dydžiui, kurią užsienio patronuojamosios įmonės, partnerių įmonės ir filialai nepaskirsto kaip dividendų. Jos apibrėžiamos kaip tiesioginio investuotojo dalis bendrame konsoliduotame pelne, kurį per ataskaitinį laikotarpį uždirbo tiesioginių investicijų įmonė (atskaičius mokesčius, palūkanas ir nusidėvėjimą), atėmus dividendus, kurie turi būti sumokėti per tą ataskaitinį laikotarpį, net jeigu tie dividendai yra susiję su ankstesniais laikotarpiais gautu pelnu.

Reinvesticijos įtraukiamos tą laikotarpį, kurį jos yra uždirbamos.

3.2.4. **Investicinių fondų akcijų pajamos (D443)**

Investicijų pajamas, priskirtinas kolektyvinio investavimo fondų akcininkams, įskaitant savitarpio fondus ir patikos fondus, sudaro du atskiri straipsniai: *Dividendai (D4431)* ir *Reinvesticijos (D4432)*.

Investicinių fondų pajamos gali būti laikomos perduotomis jų akcininkams (ar vienetų turėtojams), nes jos gaunamos kaip jų nuosavybės investicijų pajamos. Investiciniai fondai gauna pajamas investuodami iš akcininkų gautus pinigus. Akcininkų pajamos iš investicinių fondų apibrėžiamos kaip investicijų pajamos, gautos už fondo portfelines investicijas, atskaičius veiklos sąnaudas. Investicinių fondų grynosios pajamos, atskaičius veiklos sąnaudas, priklauso akcininkams. Jeigu akcininkams kaip dividendai paskirstoma tik dalis grynųjų pajamų, laikoma, kad likusios pajamos buvo paskirstytos akcininkams ir vėliau reinvestuotos.

3.2.5. **Investicijų pajamos, priskirtinos draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemų liudijimų turėtojams**

Šiam straipsniui apibūdinti atskirai vertinami jo komponentai, ne prašomų mokėjimų balanso duomenų dalis.

3.2.5.1. **Draudėjams priskirtinos investicijų pajamos (D441)** atitinka visas pirmines pajamas, gautas investavus draudimo techninius atidėjinius. Atidėjiniai yra sumos, kurių atžvilgiu draudimo bendrovė pripažįsta atitinkamą įsipareigojimą draudėjams.

3.2.5.2. **Investicijų pajamos, mokėtinos pagal pensinius įsipareigojimus / teises (D442)**

Pensiniai įsipareigojimai / teisės susiję su nustatyto dydžio įmokų arba nustatyto dydžio išmokų sistemomis.

3.3. **Kitos pirminės pajamos**

Klasifikuojamos pagal duomenis rengiančios šalies ekonomikos institucinį sektorių (*Valdžios sektorių* arba *Kitus sektorius*) ir apima šias dalis: *Gamybos ir importo mokesčius*, *Subsidijas* ir *Rentą*.

3.3.1. **Gamybos ir importo mokesčiai (D2)**

Apima šias dalis:

3.3.1.1. **Mokesčiai produktams** (D21) yra mokėtini už užsienyje pagamintos (sukurtos) arba nupirktos ar parduotos tam tikros prekės arba paslaugos vienetą. Tai, pvz., PVM, importo mokesčiai, akcizai ir vartojimo mokesčiai.

▼M4

3.3.1.2. **Kiti gamybos mokesčiai** (D29) – visi mokesčiai, kuriuos įmonės moka dėl gamybinės veiklos, įskaitant mokesčius, sumokėtus už verslo ir profesines licencijas.

3.3.2. **Subsidijos (D3)**

Apima šias dalis:

3.3.2.1. **Subsidijos produktams** (D31) yra mokėtinos už pagamintos (sukurtos) prekės arba suteiktos paslaugos vienetą.

3.3.2.2. **Kitos subsidijas gamybai** (D39) – subsidijos,, kurias gamintojai vienetai rezidentai gali gauti, vykdydami gamybinę veiklą, išskyrus subsidijas produktams.

3.3.3. **Renta (D45)**

Renta apima pajamas, gautinas už instituciniams vienetams nerezidentams suteiktą leidimą disponuoti gamtos ištekliais. Tai, pvz., sumos, mokėtinos už naudojimąsi žeme, kai išgaunami mineraliniai ištekliai ir kitas žemės gelmių turtas, taip pat už žuvininkystės, miškininkystės ir medžioklės teises. Reguliarūs mokėjimai, kuriuos moka gamtos išteklių, pvz., žemės gelmių turto, nuomininkai, dažnai apibūdinami kaip mokėjimai už naudojimąsi nuosavybės teise, tačiau jie klasifikuojami kaip renta.

4. **ANTRINĖS PAJAMOS**

Antrinių pajamų sąskaitoje parodomi einamieji pervedimai tarp rezidentų ir nerezidentų. Pervedimas – įrašas, kuris atitinka vieno institucinio vieneto kitam instituciniam vienetui teikiamą prekę, paslaugą, finansinį turtą arba kitą nesukurtą turtą, mainais negaunant ekonominę vertę turinčio elemento. Einamieji pervedimai – visi pervedimai, kurie nepriskiriami kapitalo pervedimams.

Einamieji pervedimai klasifikuojami pagal duomenis rengiančios šalies ekonomikos institucinį sektorių, kuris atlieka arba gauna pervedimą (*Valdžios sektorius* arba *Kiti sektoriai*).

Valdžios sektoriaus einamieji pervedimai apima *Einamuosius pajamų, turto ir kitus mokesčius, Socialines įmokas, Socialines išmokas, Einamąjį tarptautinį bendradarbiavimą, Įvairius einamuosius pervedimus, PVM ir BNP grindžiamus Sąjungos nuosavus išteklius*.

Kitų sektorių einamieji pervedimai apima *Einamuosius pajamų, turto ir kitus mokesčius, Socialines įmokas, Socialines išmokas, Įvairius einamuosius pervedimus, Grynąsias ne gyvybės draudimo įmokas, Ne gyvybės draudimo reikalavimus* ir *Koregavimą dėl pensinių įsipareigojimų / teisių pokyčių. Įvairūs einamieji pervedimai (D75)* apima *Asmeninius pervedimus tarp rezidentų ir nerezidentų namų ūkių* (iš jų: *dirbančių asmenų perlaidas*).

4.1. **Einamieji pajamų, turto ir kt. mokesčiai (D5)**

Einamuosius pajamų, turto ir kitus mokesčius tarptautinėse sąskaitose daugiausia sudaro mokesčiai, kuriais apmokestinamos nerezidentų pajamos, gautos už jų darbą arba iš investuoto finansinio turto. Taip pat įtraukiami nerezidentų turto kapitalo prieaugio mokesčiai. Pajamų mokesčius ir finansinio turto kapitalo prieaugio mokesčius paprastai moka *Kiti sektoriai* (fiziniai asmenys, bendrovės ir ne pelno institucijos), o gauna *Valdžios sektorius*.

4.2. **Socialinės įmokos (D61)**

Socialinės įmokos yra faktinės arba sąlyginės įmokos, kurias namų ūkiai moka pagal socialinio draudimo sistemas, kad sukauptų ateityje mokėtinas socialines išmokas.

▼M4

4.3. **Socialinės išmokos (D62+D63)**

Socialinės išmokos apima išmokas, mokėtinas pagal socialinės apsaugos ir pensijų sistemas. Jos apima pensijas ir nepensines išmokas dėl tam tikrų įvykių arba aplinkybių, pvz., ligos, nedarbo, būsto ir švietimo, ir gali būti mokamos grynaisiais pinigais arba natūra.

4.4. **Grynosios ne gyvybės draudimo įmokos (D.71)**

Grynąsias ne gyvybės draudimo įmokas sudaro bendrosios įmokos, kurias draudėjai moka už ataskaitiniu laikotarpiu jiems suteikiamą draudimo apsaugą (perkeltos įmokos), ir įmokų priedai, mokami iš draudėjams priskirtų investicijų pajamų, atskaičius draudimą tvarkančios draudimo įmonės gautus mokėjimus už paslaugas. Mokėjimai už paslaugas – draudėjų perkamos paslaugos, kurios įtraukiamos kaip draudimo paslaugos. Į šį straipsnį įtraukiamos grynosios standartinių garantijų sistemų įmokos.

4.5. **Ne gyvybės draudimo reikalavimai (D72)**

Ne gyvybės draudimo reikalavimai – sumos, mokėtinos dėl reikalavimų, kurie pripažinti mokėtinais einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu. Reikalavimai tampa mokėtini, kai nutinka įvykis, dėl kurio atsiranda pagrįstas reikalavimas. Į šį straipsnį įtraukiami pagal standartinių garantijų sistemas mokėtini reikalavimai.

4.6. **Einamasis tarptautinis bendradarbiavimas (D74)**

Einamasis tarptautinis bendradarbiavimas apima einamuosius pervedimus grynaisiais pinigais arba natūra tarp skirtingų valstybių vyriausybių arba tarp vyriausybių ir tarptautinių organizacijų. Einamojo tarptautinio bendradarbiavimo dalį sudaro bendradarbiavimas su Sąjungos institucijomis.

4.7. **Įvairūs einamieji pervedimai (D75)**

Įvairūs einamieji pervedimai grynaisiais pinigais arba natūra apima *Einamuosius pervedimus namų ūkiams paslaugas teikiančioms ne pelno institucijoms* (D751), *Einamuosius pervedimus tarp namų ūkių* (D752), *Kitus įvairius einamuosius pervedimus* (D759), įskaitant baudas ir delspinigius, dalį mokėjimų už loterijas ir azartinius lošimus, kompensacinius mokėjimus ir kt.

4.7.1. **Asmeniniai pervedimai tarp rezidento ir nerezidento namų ūkių**

Asmeninius pervedimus tarp rezidento ir nerezidento namų ūkių sudaro visi einamieji pervedimai grynaisiais pinigais arba natūra, kuriuos namų ūkiai rezidentai atlieka namų ūkiams nerezidentams arba gauna iš jų. Asmeniniai pervedimai apima „iš jų: *dirbančių asmenų perlaidos*“.

4.7.1.1. **Dirbančių asmenų perlaidos**

Dirbančių asmenų perlaidas sudaro migrantų, nuolat gyvenančių ir įsidarbinusių naujos ekonomikos šalyse, asmeniniai pervedimai namų ūkiams nerezidentams. Asmenys, kurie dirba ir lieka naujos ekonomikos šalyse trumpiau nei metus, laikomi nerezidentais ir jų pajamos įtraukiamos į darbo pajamų straipsnį.

4.8. **PVM ir BNP grindžiami Sąjungos nuosavi ištekliai (D76)**

PVM ir BNP grindžiami trečiojo ir ketvirtojo tipo ES nuosavi ištekliai – kiekvienos valstybės narės valdžios sektoriaus einamieji pervedimai Sąjungos institucijoms.

▼M4

4.9. **Koregavimas dėl pensinių įsipareigojimų / teisių pokyčių (D8)**

Koregavimas dėl pensinių įsipareigojimų / teisių pokyčių yra reikalingas siekiant suderinti pensijų, kaip einamųjų pervedimų, ir pensinių teisių, kaip finansinio turto, traktavimą. Atlikus koregavimą einamosios sąskaitos balansas yra toks pat, koks būtų, jei socialinės įmokos ir gaunamos pensijos nebūtų įrašytos kaip einamieji pervedimai.

B. KAPITALO SĄSKAITA

Kapitalo sąskaitą sudaro *Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas* ir *Kapitalo pervedimai.*

5.1. **Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas bendrąja verte**

Nesukurtą nefinansinį turtą sudaro: a) gamtos ištekliai, b) sutartys, nuomos sutartys ir licencijos ir c) rinkodaros turtas (prekių ženklai) ir prestižas. Nesukurto nefinansinio turto įsigijimas ir pardavimas / perleidimas įtraukiamas atskirai ir bendrąja, o ne grynąja verte. Į šį kapitalo sąskaitos straipsnį turi būti įtraukiamas tik tokio turto pirkimas ir (arba) pardavimas / perleidimas, bet ne jo panaudojimas.

5.2. **Kapitalo pervedimai (D9)**.

Kapitalo pervedimus sudaro: i) ilgalaikio turto nuosavybės teisių perdavimai, ii) su ilgalaikio turto įsigijimu arba pardavimu / perleidimu susijusių arba nuo to priklausomų lėšų pervedimai ir iii) įsipareigojimų panaikinimas kreditoriaus iniciatyva, jam negaunant mainais jokio atlygio. Kapitalo pervedimai gali būti atliekami grynaisiais pinigais arba natūra (pvz., atleidimas nuo skolos). Skirtumas tarp einamųjų ir kapitalo pervedimų praktiškai priklauso nuo to, kaip šalis gavėja panaudoja pervedimą. Duomenis rengiančios šalies ekonomikoje kapitalo pervedimai klasifikuojami pagal institucinį sektorių, kuris atlieka arba gauna pervedimą (*Valdžios sektorius* arba *Kiti sektoriai*).

Kapitalo pervedimai apima: *Kapitalo mokesčius, Investicines dotacijas ir Kitus kapitalo pervedimus.*

5.2.1. **Kapitalo mokesčiai (D91)**

Kapitalo mokesčiai – mokesčiai, kuriais nereguliariai ir nedažnai apmokestinamas institucinių vienetų turtas arba grynoji nuosavo kapitalo vertė, arba aktyvų, kuriuos vienas institucinis vienetas perduoda kitam, vertė. Jie apima paveldėjimo mokesčius ir dovanojimo (tarp fizinių asmenų) mokesčius, kuriais apmokestinamas gavėjų kapitalas.

5.2.2. **Investicinės dotacijos (D92)**

Investicinės dotacijos – kapitalo pervedimai grynaisiais pinigais arba natūra, skirti visoms ilgalaikio turto įsigijimo išlaidoms arba jų daliai finansuoti. Grynaisiais pinigais gautas investicines dotacijas gavėjai privalo naudoti bendrojo pagrindinio kapitalo formavimui; dotacijos dažnai yra susietos su konkrečiais investiciniais projektais, pvz., dideliais statybų projektais.

5.2.3. **Kiti kapitalo pervedimai (D99)**

Jie apima didelius neperiodinius mokėjimus, kuriais kompensuojama draudimo liudijimais nedengiama didelė žala arba sunkūs sužeidimai, dideles dovanas, palikimus ir aukas (paramą), įskaitant skirtus ne pelno institucijoms. Į šią kategoriją įtraukiamas *Atleidimas nuo skolos*.

▼M4

5.2.3.1. **Atleidimas nuo skolos**

Atleidimas nuo skolos – savanoriškas visos skolos arba jos dalies panaikinimas kreditoriaus ir skolininko susitarimu.

C. FINANSINĖ SĄSKAITA IR TARPTAUTINIŲ INVESTICIJŲ BALANSAS

Apskritai, *Finansinėje sąskaitoje* parodomi su finansiniu turtu ir įsipareigojimais susiję sandoriai, sudaryti tarp rezidentų ir nerezidentų. Finansinėje sąskaitoje sandoriai parodomi grynąja verte: grynieji finansinio turto įsigijimai atitinka turto įsigijimus, iš jų atėmus turto sumažėjimą.

Tarptautinių investicijų balanse (TIB) kiekvieno ketvirčio pabaigoje parodoma šalies ekonomikos rezidentų finansinio turto, kuris yra reikalavimai nerezidentams, vertė ir šalies ekonomikos rezidentų įsipareigojimų nerezidentams bei luitinio aukso, kuris laikomas kaip oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas, vertė. Turto ir įsipareigojimų skirtumas yra TIB grynoji pozicija (balansas) ir rodo reikalavimą grynąją verte arba įsipareigojimą likusiam pasauliui grynąją verte.

TIB vertė laikotarpio pabaigoje yra ankstesnio laikotarpio pabaigos likučio, einamojo laikotarpio sandorių ir kitų pokyčių, kurie atsirado dėl kitų priežasčių nei sandoriai tarp rezidentų ir nerezidentų, rezultatas; kitiems pokyčiams galima priskirti **kitus apimties pokyčius ir perkainojimus**, atsiradusius dėl **valiutos kursų arba kainų pokyčių**.

Funkciniu požiūriu tarptautiniai finansiniai sandoriai ir pozicijos yra skirstomi į *Tiesiogines investicijas, Portfelines investicijas, Išvestines finansines priemones (neįtrauktas į oficialiąsias tarptautines atsargas)* ir *Darbuotojų akcijų pasirinkimo sandorius, Kitas investicijas ir Oficialiąsias tarptautines atsargas*. Tarptautiniai finansiniai sandoriai ir pozicijos taip pat klasifikuojami pagal priemonės rūšį ir institucinį sektorių, kaip apibūdinta 7 lentelėje.

Rinkos kainos yra sandorių ir pozicijų vertinimo pagrindas. Neperleidžiamųjų priemonių, t. y. paskolų, indėlių ir kitų gautinų / mokėtinų sumų pozicijos yra vertinamos nominaliąja verte. Tačiau visi sandoriai, susiję su šiomis priemonėmis, yra vertinami rinkos kainomis. Siekiant išspręsti neatitikimą tarp sandorių vertinimo rinkos kainomis ir pozicijų vertinimo nominaliąja verte, pardavėjas parodo *Perkainojimus dėl kitų kainų pokyčių*, įvykusius pardavimo laikotarpiu, kurių dydžiai yra lygūs nominaliosios ir sandorio vertės skirtumui, o pirkėjas parodo priešingą sumą kaip *Perkainojimus dėl kitų kainų pokyčių*.

Mokėjimų balanso finansinė sąskaita ir TIB apima priešpriešinius įrašus apie pajamas, sukauptas iš atitinkamose funkcinėse kategorijose klasifikuojamų priemonių.

6.1. **Tiesioginės investicijos**

Tiesioginės investicijos siejamos su vienos šalies ekonomikos rezidentu (tiesioginiu investuotoju), kuris kontroliuoja arba turi didelės įtakos kitos šalies ekonomikos rezidento įmonės (tiesioginių investicijų įmonės) veiklai. Vadovaujantis tarptautiniais standartais, tokį ryšį įrodo tai, kada vienos šalies ekonomikos investuotojui rezidentui tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 10 proc. kitos šalies ekonomikos įmonės rezidentės balsavimo teisių. Remiantis šiuo kriterijumi, tiesioginių investicijų ryšiai gali egzistuoti tarp kelių susijusių įmonių, nepaisant to, ar tie ryšiai apima vieną, ar daugiau grandinių. Jie gali apimti tiesioginių investicijų įmonės patronuojamąsias įmones, jų patronuojamąsias įmones ir partnerių įmones. Nustačius tiesiogines investicijas, visi vėlesni finansiniai srautai arba atsargos tarp susijusių subjektų parodomi kaip tiesioginių investicijų sandoriai / pozicijos.

▼M4

Nuosavybės kapitalą sudaro filialų kapitalas, taip pat visos akcijos patronuojamosiose ir partnerių įmonėse. *Reinvesticijas* sudaro tiesioginio investuotojo pelno dalis, kurios patronuojamosios įmonės arba partnerių įmonės nepaskirstė dividendų forma ir filialų pelnas, nepervestas tiesioginiam investuotojui. Reinvesticijos, kaip priešpriešinis įrašas, parodomos straipsnyje *Investicijų pajamos* (žr. 3.2.3.).

Tiesioginių investicijų nuosavybės priemonės ir *Skolos priemonės* toliau skirstomos pagal subjektų tarpusavio ryšį ir pagal investicijų kryptį. Gali būti išskirti trys tiesioginių investicijų ryšių tipai:

a) **tiesioginių investuotojų investicijos tiesioginių investicijų įmonėse**. Ši kategorija apima tiesioginio investuotojų investicinius srautus (ir likučius) jo tiesioginių investicijų įmonėse (nepriklausomai nuo to, ar jos yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamos arba joms daroma įtaka);

b) **priešpriešinės investicijos**. Šio tipo ryšiai apima tiesioginių investicijų įmonių investicinius srautus (ir likučius) tiesioginio investuotojo įmonėje;

c) **tarp susietų įmonių**. Jos apima srautus (ir likučius) tarp įmonių, kurios viena kitos nekontroliuoja ar nedaro įtakos viena kitai, tačiau jas abi kontroliuoja arba joms daro įtaką tas pats tiesioginis investuotojas.

6.2. **Portfelinės investicijos**

Portfelinės investicijos apima skolos arba nuosavybės vertybinių popierių sandorius ir jų pozicijas, išskyrus tuos, kurie priskiriami tiesioginėms investicijoms arba oficialiosioms tarptautinėms atsargoms. Portfelinės investicijos apima *Nuosavybės vertybinius popierius*, *Investicinių fondų akcijas* ir *Skolos vertybinius popierius*, jei jie nėra įtraukti į tiesioginių investicijų arba oficialiųjų tarptautinių atsargų kategorijas. Į portfelinės investicijas neįtraukiami atpirkimo sandoriai ir vertybinių popierių skolinimas.

6.2.1. **Nuosavybės vertybiniai popieriai (F51/AF51)**

Nuosavybės vertybinius popierius sudaro visos priemonės, kurios parodo reikalavimus dėl bendrovių arba kvazibendrovių likutinės vertės po to, kai įvykdyti visų kreditorių reikalavimai. Priešingai nei skolos vertybiniai popieriai, nuosavybės vertybiniai popieriai paprastai nesuteikia savininkui teisės į iš anksto nustatytą sumą arba sumą, nustatomą pagal konkrečią formulę. Nuosavybės vertybinius popierius sudaro *Biržinės* ir *Nebiržinės* akcijos.

Biržinės akcijos (F511/AF511) yra nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į pripažintos vertybinių popierių biržos sąrašus arba į bet kokią kitą antrinę rinką. **Nebiržinės akcijos (F512/AF512)** yra nuosavybės vertybiniai popieriai, kurie nėra įtraukti į vertybinių popierių biržos sąrašus.

6.2.2. **Investicinių fondų akcijos (F52/AF52)**

Investicinių fondų akcijas leidžia investiciniai fondai. Jei fondas yra patikos fondas, jis leidžia vadinamuosius vienetus. Investiciniai fondai yra kolektyvinio investavimo įmonės, kurios sutelkia investuotojų lėšas, naudojamas investicijoms į finansinį ir (arba) nefinansinį turtą. Finansinio tarpininkavimo požiūriu investicinių fondų akcijų vaidmuo yra specialus – kolektyvinio investavimo į kitą turtą būdas – todėl jos identifikuojamos atskirai nuo kitų nuosavybės vertybinių popierių. Be to, skirtingai traktuojamos jų pajamos, nes turi būti įskaitytos *Reinvesticijos*.

▼M4

6.2.3. **Skolos vertybiniai popieriai (F3/AF3)**

Skolos vertybiniai popieriai yra perleidžiamosios priemonės, naudojamos kaip skolos įrodymas. Jas sudaro vekseliai, obligacijos, skoliniai įsipareigojimai, perleidžiamieji indėlių sertifikatai, komerciniai vekseliai, turtu užtikrinti vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės ir kitos panašios priemonės, kuriomis paprastai prekiaujama finansų rinkose. Skolos vertybinių popierių sandoriai ir pozicijos pagal pradinį terminą skirstomi į *Trumpalaikius* ir *Ilgalaikius*.

6.2.3.1. **Trumpalaikiai skolos vertybiniai popieriai (F31/AF31)**

Trumpalaikiai skolos vertybiniai popieriai apmokami pagal pareikalavimą arba išleidžiami su vienerių metų arba trumpesniu pradiniu išpirkimo terminu. Paprastai jie suteikia turėtojui besąlyginę teisę nurodytą dieną gauti nurodytą nustatyto dydžio pinigų sumą. Šiomis priemonėmis paprastai prekiaujama su nuolaida organizuotose rinkose; nuolaida priklauso nuo palūkanų normos ir iki išpirkimo termino likusio laiko.

6.2.3.2. **Ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai (F32/AF32)**

Ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai išleidžiami su ilgesniu nei vienerių metų pradiniu išpirkimo terminu arba su neapibrėžtu terminu (išskyrus vertybinius popierius iki pareikalavimo, kurie priskiriami trumpalaikiams vertybiniams popieriams). Paprastai jie suteikia turėtojui: a) besąlyginę teisę gauti nustatyto dydžio pinigines pajamas arba sutartimi nustatytas kintamas pinigines pajamas (kai palūkanų išmokėjimas nepriklauso nuo skolininko pajamų), ir b) besąlyginę teisę į nustatyto dydžio sumą, grąžinant pagrindinę skolos sumą nurodytą dieną arba nurodytomis dienomis.

Sandoriai į mokėjimų balansą įrašomi, kai kreditoriai arba skolininkai įtraukia reikalavimą arba įsipareigojimą į savo apskaitą. Sandoriai parodomi faktiškai gauta ar sumokėta kaina, atėmus komisinius ir išlaidas. Taigi vertybinių popierių su atkarpomis atveju įskaitomos palūkanos, susikaupusios nuo paskutinio palūkanų mokėjimo, o vertybinių popierių, kurie buvo išleisti su nuolaida, atveju įskaitomos palūkanos, susikaupusios nuo emisijos. Susikaupusias palūkanas reikia įskaityti ir į mokėjimų balanso finansinę sąskaitą, ir į TIB; šie įrašai turi turėti priešpriešinius įrašus atitinkamuose pajamų sąskaitos straipsniuose.

6.3. **Išvestinės finansinės priemonės (neįtrauktos į oficialiąsias tarptautines atsargas) ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai (F7/AF7)**

Išvestinės finansinės priemonės sutartis yra finansinė priemonė, susieta su kita konkrečia finansine priemone – rodikliu arba preke, pagal kurią finansų rinkose galima atskirai prekiauti konkrečia finansų rizika (pvz., palūkanų normos, užsienio valiutos kurso, nuosavybės ir prekių kainų, kredito rizika ir kt.). Ši kategorija atskiriama nuo kitų kategorijų, nes ji labiau susijusi su rizikos perleidimu nei lėšų ar kitų išteklių teikimu. Skirtingai nuo kitų funkcinių kategorijų, išvestinės finansinės priemonės negeneruoja pirminių pajamų. Su palūkanų normos išvestinėmis priemonėmis susiję grynieji srautai parodomi kaip išvestinės finansinės priemonės, o ne kaip investicijų pajamos. Išvestinių finansinių priemonių sandoriai ir pozicijos atskiriami nuo pagrindinių priemonių, su kuriomis jie susiję, verčių. Pasirinkimo sandorių atveju parodoma visa premija (t. y. pasirinkimo sandorių pirkimo / pardavimo kaina ir numanomas mokestis už paslaugas). Grąžinamas garantines įmokas sudaro grynieji pinigai arba kitas įkaitas, deponuoti siekiant apsaugoti kitą sandorio šalį nuo nemokumo rizikos. Jos priskiriamos indėliams „kitų investicijų“ (jei skolininko įsipareigojimai įtraukti į pinigų kiekį) arba „kitų gautinų / mokėtinų sumų“ kategorijose. Negrąžinamos garantinės įmokos (dar vadinamos kintamąja marža) sumažina dėl išvestinės priemonės atsiradusį finansinį įsipareigojimą, todėl jos priskiriamos išvestinių finansinių priemonių sandoriams.

▼M4

Darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai yra bendrovės darbuotojams kaip atlyginimo forma pasiūlyta galimybė nusipirkti bendrovės nuosavybės vertybinių popierių. Jei darbuotojams suteiktu akcijų pasirinkimo sandoriu galima be apribojimų prekiauti finansų rinkose, jis priskiriamas išvestinėms finansinėms priemonėms.

6.4. **Kitos investicijos**

Kitos investicijos yra likutinė kategorija, apimanti pozicijas ir sandorius, kurie nepatenka į tiesioginių investicijų, portfelinių investicijų, išvestinių finansinių priemonių ir darbuotojų akcijų pasirinkimo sandorių arba oficialiųjų tarptautinių atsargų kategorijas. Jeigu toliau išvardytos finansinio turto ir įsipareigojimų rūšys nepriskiriamos tiesioginėms investicijoms arba oficialiosioms tarptautinėms atsargoms, kitos investicijos apima: a) *Kitas nuosavybės priemones*; b) *Pinigus ir indėlius*; c) *Paskolas* (įskaitant TVF kreditų naudojimą ir TVF paskolas); d) *Draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemas*; e) *Prekybos kreditus ir išankstinius mokėjimus*; f) *Kitas gautinas / mokėtinas sumas*; ir g) *SST paskirstymus* (turimos SST įtraukiamos į oficialiąsias tarptautines atsargas).

Su nuolaida parduotų paskolų, indėlių ir kitų gautinų / mokėtinų sumų sandorių vertė, parodyta finansinėje sąskaitoje, gali skirtis nuo nominaliųjų verčių, parodytų TIB. Tokie skirtumai parodomi kaip *Perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių*.

6.4.1. **Kitos nuosavybės priemonės (F519/AF519)**

Kitos nuosavybės priemonės apima ne vertybinių popierių formos nuosavybės priemones, todėl jos nepriskiriamos portfelinėms investicijoms. Dalyvavimas kai kurių tarptautinių organizacijų kapitale nėra vertybiniai popieriai, todėl jis priskiriamas *Kitoms nuosavybės priemonėms*.

6.4.2. **Pinigai ir indeliai (F2/AF2)**

Pinigai ir indėliai apima apyvartoje esančius pinigus ir indėlius. Indėliai yra standartizuotos, neperleidžiamos sutartys, kurias paprastai siūlo indėlius priimančios įstaigos, leidžiančios kreditoriui padėti saugoti ir vėliau pasiimti įvairias pinigų sumas. Indėliai paprastai būna siūlomi su skolininko garantija grąžinti investuotojui pagrindinę sumą.

Skirtumas tarp *Paskolų* ir *Pinigų ir indėlių* priklauso nuo skolininko tipo. Tai reiškia, kad turto dalyje pinigai, kuriuos pinigus turinčio sektoriaus rezidentas suteikia bankams nerezidentams, turi būti priskiriami *Indėliams*, o pinigai, kuriuos pinigus turinčio sektoriaus rezidentas suteikia nerezidentams, kurie nėra bankai (t. y. instituciniams vienetams, išskyrus bankus), turi būti priskiriami *Paskoloms*. Įsipareigojimų dalyje pinigai, kuriuos paėmė rezidentai, kurie nėra bankai, t. y. ne pinigų finansinės institucijos (ne PFI), visada turi būti priskiriami *Paskoloms*. Galiausiai šis skirtumas reiškia, kad visi sandoriai tarp rezidentų PFI ir nerezidentų bankų turi būti priskiriami *Indėliams*.

6.4.3. **Paskolos (F4/AF4)**

Paskolos yra finansinis turtas, kuris: a) sukuriamas, kai kreditorius tiesiogiai skolina lėšas skolininkui, ir b) tai patvirtina neperleidžiamieji dokumentai. Ši kategorija apima visas paskolas, įskaitant hipoteką, finansinę nuomą ir atpirkimo tipo operacijas. Visos atpirkimo tipo operacijos, t. y. atpirkimo sandoriai, pardavimo / atpirkimo operacijos ir vertybinių popierių skolinimas (apsikeičiant grynaisiais pinigais kaip įkaitu), laikomos įkeitimu užtikrintomis paskolomis, o ne tiesioginiu vertybinių popierių pirkimu / pardavimu ir parodomos kaip *Kitos investicijos*, priskiriant operaciją vykdančiam sektoriui rezidentui. Tokia tvarka, kuri taip pat atitinka bankų ir kitų finansų bendrovių apskaitos praktiką, siekiama tiksliau atspindėti šių finansinių priemonių ekonominį pagrindimą.

▼M4

6.4.4. **Draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemos (F6/AF6)**

Jos apima: a) *Ne gyvybės draudimo techninius atidėjinius* (F61); b) *Gyvybės draudimo ir anuiteto įsipareigojimus / teises* (F62); c) *Pensinius įsipareigojimus / teises; pensijų fondų reikalavimus pensijų valdytojams ir ne pensijų fondų įsipareigojimus / teises* (F63+F64+F65); bei d) *Standartinių garantijų atidėjinius* (F66).

6.4.5. **Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai (F81/AF81)**

Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai yra prekių ir paslaugų tiekėjų finansiniai reikalavimai jų klientams, atsirandantys prekių ir paslaugų teikėjams tiesiogiai jiems suteikus kreditą, ir išankstiniai mokėjimai už darbą, kuris vykdomas arba turi būti pradėtas, kai klientai iš anksto sumoka už dar nepristatytas prekes ar nesuteiktas paslaugas. Prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai atsiranda, kai už prekes arba paslaugas sumokama ne tada, kai perleidžiamos prekės nuosavybės teisės ar suteikiama paslauga.

6.4.6. **Kitos gautinos / mokėtinos sumos (F89/AF89)**

Šią kategoriją sudaro kitos gautinos arba mokėtinos sumos, kurios nėra įtrauktos į prekybos kreditus ir išankstinius mokėjimus arba kitas priemones. Jos apima sukurtą finansinį turtą ir įsipareigojimus, kurie yra kaip atitiktinis įrašas sandoriams, tarp kurių įvykdymo ir atitinkamų mokėjimų už juos yra laiko skirtumas. Jos apima mokestinius įsipareigojimus, vertybinių popierių įsigijimą ir pardavimą, vertybinių popierių skolinimo mokesčius, aukso paskolų mokesčius, darbo užmokesčius, dividendus ir sukauptas, bet dar nesumokėtas socialines įmokas.

6.4.7. **Specialiųjų skolinimosi teisių (SST) paskirstymai (F12/AF12)**

SST paskirstymai TVF nariams parodomi kaip gavėjo prisiimtas įsipareigojimas pagal SST *Kitose investicijose*, įtraukiant atitinkamą SST įrašą *Oficialiųjų tarptautinių atsargų* straipsnyje.

6.5. **Oficialiosios tarptautinės atsargos**

Oficialiosios tarptautinės atsargos – išorės turtas, kurį pinigų institucijos kontroliuoja ir gali nedelsdamos panaudoti mokėjimų balanso finansavimo reikmėms, intervencijai valiutų rinkose siekiant valdyti valiutos kursą ir kitais susijusiais tikslais (pvz., pasitikėjimui valiuta ir ekonomika palaikyti arba skolinimuisi iš užsienio pagrįsti). Oficialiosios tarptautinės atsargos turi būti turtas, laikomas užsienio valiuta, reikalavimai nerezidentams ir faktiškai egzistuojantis turtas. Potencialus turtas neįtraukiamas. Oficialiųjų tarptautinių atsargų sąvoka pagrįsta pinigų institucijų vykdoma atsargų kontrole ir galimybe jas naudoti.

6.5.1. **Piniginis auksas (F11/AF11)**

Piniginis auksas – auksas, kuris priklauso pinigų institucijoms (arba kitiems subjektams, kuriuos faktiškai kontroliuoja pinigų institucijos) ir kuris laikomas kaip oficialiosios tarptautinės atsargos. Jis apima *Luitinį auksą ir Nepaskirtojo* nerezidentų *aukso sąskaitas*, suteikiančias teisę reikalauti pateikti auksą.

6.5.1.1. **Luitinis auksas** gali būti monetų, lydinių ar luitų, kurių grynumas yra ne mažesnis kaip 995 dalys aukso 1 000 dalių lydinio, pavidalo, įskaitant tokį auksą, laikomą paskirtojo aukso sąskaitose.

6.5.1.2. **Nepaskirtojo aukso sąskaitos** – reikalavimas sąskaitos tvarkytojui pristatyti auksą. Šių sąskaitų teikėjas turi teisę į fizinio (paskirtojo) aukso oficialiųjų tarptautinių atsargų bazę ir išleidžia auksu denominuotus reikalavimus sąskaitos turėtojams. Nepaskirtojo aukso sąskaitos, nepriskirtos piniginiam auksui, įtraukiamos kaip *Kitų investicijų* kategorijos *Pinigai ir indėliai*.

▼M4

6.5.2. **Specialiosios skolinimosi teisės (F12/AF12)**

Specialiosios skolinimosi teisės (SST) – TVF sukurtas ir jo narių turimoms oficialiosioms tarptautinėms atsargoms papildyti skirtas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas. SST laiko tik TVF narių pinigų institucijos ir ribotas tarptautinių finansinių institucijų, kurioms leidžiama jas laikyti, skaičius.

6.5.3. **Atsargų pozicijos TVF**

Tai yra a) atsargų segmento, t. y. užsienio valiutos (įskaitant SST) sumų, kurias šalis narė gali skubiai pasiskolinti iš TVF, ir b) bet kokio TVF įsiskolinimo pagal paskolos susitarimą bendrojoje išteklių sąskaitoje, kuris yra iš anksto nepranešus prieinamas šaliai narei, suma.

6.5.4. **Kitas oficialiųjų tarptautinių atsargų turtas**

Šis turtas apima: *Pinigus ir indėlius*, *Vertybinius popierius*, *Išvestines finansines priemones* ir *Kitus reikalavimus*. *Indėlių* kategorijai priskiriami indėliai iki pareikalavimo. *Vertybiniai popieriai* apima nerezidentų išleistas likvidžias nuosavybės priemones ir skolos vertybinius popierius, kuriais galima prekiauti antrinėje rinkoje, įskaitant investicinių fondų akcijas arba vienetus. *Išvestinės finansinės priemonės* įtraukiamos į oficialiąsias tarptautines atsargas tik jei su oficialiųjų tarptautinių atsargų valdymu susijusios išvestinės priemonės yra įtraukiamos į tokio turto vertinimą. *Kiti reikalavimai* apima paskolas ne bankams nerezidentams, ilgalaikes paskolas TVF patikos sąskaitai ir kitą finansinį turtą, kuris nebuvo įtrauktas anksčiau, bet atitinka oficialiųjų tarptautinių atsargų apibrėžtį.